

Straszliwa rzeź w Irunie

Masakra kobiet, dzieci i żołnierzy przez powstańców Po zdobyciu Iruna, atak na San-Sebastian

HENDAYE, (PAT). W dniu onegdajszym akcja powstańców prowadzona była metodycznie i spokojnie. Atak rozpoczęto dopiero po przybyciu posiłków z Pampeluny.

Oddziały karlistów, legioniści i marokańczyków oczekiwali rozkazów, znajdując się w Pucha. Artylerja i samochody z karabinami maszynowymi znajdowały się na drodze Irun — Burgos.

W Pampelunie stały gotowe do startu samoloty powstańcze.

Na dany sygnał oddziały posunęły się wzdłuż rzeki Bidassoa lub drogą górską ukrytą za samochodami pancernymi.

Marokańczycy łatwi do rozpoznania dzięki swym błękitnym turbanom, sprawiali wrażenie, iż nie boją się karabinów maszynowych i szli na-

przód, wskutek czego wielu z nich padło.

Wieczorem Behobia została całkowicie zajęta przez powstańców. Milicjanci stawiali niezwykle energiczny opór.

Oddział tak zw. dynamiteros akcją swą wywołał pewne zamieszanie w szeregach powstańców.

W odległości 400 mtr. od mostu międzynarodowego powstańcy musieli zatrzymać się, gdyż pociski gęsto padały na ich szeregi. Mimo to pas okalający wojska rządowe zacieśniał się stopniowo.

Naloty na Behobia i Irun następowały jeden po drugim, a zrzucone bomby wywoływały liczne pożary.

Przed samą północą na pograniczu francuskim słyszano kanonadę armatnią z Behobia.

W „Patio Colon“ grupa 30 ludzi ustawiła barykady, z których strzela.

Milicjanci i żołnierze oddziałów rządowych znajdujący się w Hendaye proszą o możliwość powrotu do Hiszpanji przez Katalonię. Specjalne pociągi skierują ich do Barcelony.

Wszyscy milicjanci i żołnierze, którzy przeszli na terytorjum Francji, zostali rozbrojeni. Jak słychać, bombardowanie Irunu i Fontarabia wyrządziło wielkie straty. Rannych leży do 200.

O godz. 10.30 Irun wciąż się jeszcze broni i milicjanci zajmują jeszcze posterunek graniczny. Opór w Behobia jest już niewielki, gdyż karliści zajęli posterunek graniczny.

HENDAYE, (PAT). — Korespondent Reutera podaje, że po zajęciu Irunu przez powstańców doszło tam wczoraj rano do straszliwej masakry.

Obrońcy rozpoczęli ewakuację miasta w chwili gdy oddziały gen. Mola, korzystając z porannej mgły, zaatakowały niespodziewanie miasto.

Wojska wterne rządowi podpaliły gmachy, a pozostałe w mieście kobiety i dzieci skierowały się na terytorjum francuskie.

Zaskoczone przez dwie kolumny powstańcze oddziały rządowe zostały zmasakrowane. Powstańcy znajdują w mieście tylko ruiny.

HENDAYE (PAT.) Korespondent Reutera podaje, że jedna z kolumn powstańczych atakująca Irun z brzegów rzeki Bidassoa w kierunku mostu międzynarodowego dokonała straszliwej masakry kobiet, dzieci i członków milicji, usi-

lujących przejść przez otwarty przez władze francuskie most.

Na tłum ten powstańcy otworzyli ogień.

W Irunie każdy schwyty obrońca pozbawiony był naturalnych życia. Masakra w Irunie groziła swą przewyższoną masakrą w Badajoz.

Powstańcy atakują obecnie San Sebastian, którego położenie po upadku Irunu jest rozpaczliwe. Obrońcom miasta brak amunicji.

PARYŻ (PAT) — Specjalny wysłannik Havasa donosi z Hendaye, że w Irunie bronia się jeszcze w jednej z dzielnic resztki obrońców miasta.

O godz. 14.15 ratusz w Irunie zajęty został przez powstańców. Niewiadomo dotychczas jaki los spotkał 400 zakładni-

ków, którzy byli uwięzieni w Irunie.

LA CORUNA (PAT.) Do bitwy pod Talavera de la Reina przywiązują wielkie znaczenie.

Według komunikatu gen. Franco, miasto to zostało zajęte całkowicie, wskutek czego droga do Madrytu jest już absolutnie wolna. Posuwaniu się kolumny powstańczej mogłyby przeszkodzić jedynie samoloty rządowe.

Straty wojsk rządowych w bitwie tej mają przekraczać 400 ludzi.

MADRYT (PAT.) Milicja ogłosiła szereg aktów barbarzyństwa wojsk powstańczych. Komunikat podaje m. in., że w Baina rozstrzelano 1300 osób.

Kilka tysięcy osób uciekło

HENDAYE (PAT.) Korespondent Havasa nadal wczoraj o godz. 9-ej rano następującej depeszę:

Wojska powstańcze osłaniające przez tanki i samochody przybyły do pierwszych domów w środku miasta Iruna.

Pomimo bohaterkiej obrony garstki ludzi, która z kilkoma karabinami maszynowymi ślubowała umrzeć, Irun łada chwila padnie. W mieście palą się wszystkie domy. Atak na Irun przygotowany był w ciągu nocy.

Zresztą opór prawdę powiedziawszy był prawie żaden, jeśli chodzi o drogę San Mar-

cial — Irun, a powstańcy zeszli również z góry, czemu milicja nie mogła przeciwdziałać, nie rozporządzając dostateczną bronią.

W Behobia słychać wciąż jeszcze strzały, lecz małe to miasteczko jest już prawie całkowicie w rękach powstańców.

W Hendaye widać na ulicach i na dworcu uchodźców z Irunu i Behobji, którzy przez całą noc przechodzili na stronę francuską.

Od godz. 6 rano zaczęli przybywać dotychczasowi obrońcy Irunu. Ogólna liczba uchodźców przybyłych do Hendaye sięga kilku tysięcy. Wśród nich widać żołnierzy w mundurach.

Kłęska jest zupełna. Każdy ratował co mógł. W tłumie słychać szlochania. Wielu uchodźców wołało raczej zniszczyć wszystko na miejscu, aniżeli pozostawić coś dla powstańców.

Obecnie uważać można bitwę o Irun za zakończoną, walka rozpoczęła się teraz o San Sebastian.

HENDAYE (PAT.) Korespondent Havasa doniósł o godzinie 10-ej co następuje:

Irun nie jest jeszcze ostatecznie zajęty przez powstańców. Z mostu międzynarodowego widać około 15 milicjantów, którzy z dwóch karabinów maszynowych, chronionych przez barykady z materaców, ostrzeliwują legjonistów marokańskich, idących od rzeki Bidassoa.

W nielicznych domach Irunu obrońcy strzelają bez przer-

Proces, który trwa 116 lat

Donosiliśmy już o sprawie, która nie doczekała się rozprawy przez sąd pierwszej instancji, mimo że od daty wniesienia powództwa upłynęło 116 lat.

Jak okazuje się w sądach warszawskich znajduje się w obecnej chwili 6 spraw, sądo-

nych według t. zw. francuskiej procedury, która przestała obowiązywać od r. 1864.

Jedna sprawa jeszcze znajduje się w Sądzie Okręgowym, inne tułają się w wyższych instancjach. Większość spośród tych wiekowych spraw dotyczy sporów o grunt.

Skarga kasacyjna Szymczakówny

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacyjna skarga w sprawie skazanej na bezterminowe więzienie morderczyni dziecka Janiny Szymczak. Obrona domaga się uchylenia

wyroku, wskazując, że Sąd nie dopuścił biegłych psychiatrów w związku z ujawnieniem zmian chorobowych u oskarżonej.

W numerze jutrzejszym zamieścimy sensacyjny reportaż z Tomaszowa

Zdjęcie powyższe przedstawia moment defilady kawalerji francuskiej na terenie obozu manewrowego w Suippes w niedalekiej odległości od Chalons sur Marne, jaka odbyła się przed Prezydentem Republiki Francuskiej Lebrun, gen. Edwardem Rydzem - Śmigłym, oraz generalicją polską i francuską po uroczystej dekoracji przez Prezydenta Francji Naczelnego Wodza Wojsk Polskich Wielką Wstęgą Legji Honorowej.

Sąd Okręgowy w Krakowie

Wydział III karny
dnia 29 sierpnia 1936
III Pr. 132/36

Sąd Okręgowy Wydział III w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 sierpnia 1936 po wysłuchaniu wniosku prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karna zarządzone i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 26 sierpnia 1936 konfiskatę czasopisma „Ostatnie Wiadomości Krakowskie” Nr. 241 z daty 27.VIII.1936 spowodu treści artykułu p. t. „Sensacyjne kulisy afery Parylewiczowej” w ustępie od słów „onegdaj przeprowadziły” do końca artykułu albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występku z art. 159 i 170 KK.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Ostatnie Wiadomości Krakowskie” i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Gdzie są polskie balony?

Wszystkie balony cudzoziemskie dały znać o sobie

W chwili, gdy to piszemy, wszystkie załogi cudzoziemskie balonów, biorących udział w zawodach Gordon - Bennetta, dały o sobie znać. Narazie na pierwszym miejscu uplasował się Belg Demuyter, który opadł w okolicy Archangielska we wsi Miedleck, po przebyciu w powietrzu 48 godzin i 44 minut. Przeleciał on około 11.800 kilometrów, bijąc tym samym rekord światowy, który

ry należał do Burzyńskiego, a wynosił 1650 kilometrów.

Należy przytem zaznaczyć, że balon słynnego pilota belgijskiego „Belgica” został przed laty wykonany w polskich zakładach w Legjoniowie.

POLSKI SPRZĘT GÓRĄ!

Drugie miejsce zajął balon szwajcarski z załogą Tilgenkamp i Bosch, lądując około Karelli. Lotnicy przebyli w powietrzu około 36 godzin i przelecieli w linii prostej 1550 kilometrów.

Również balon Szwajcarów „Zürich” był całkowicie wykonany w Polsce i posiada taką samą powłokę co „Polonia II” i „Warszawa II”.

Dopiero dalsze miejsca zajęły balony niemieckie, w których Niemcy pokładali wiele nadziei, przypuszczając, że po biją one inne balony.

Wczoraj rano dotarł do Warszawy meldunek z balonu „Deutschland”, pilotowanego przez Goetzego i Lohmana. Wylądował on w Wowknewie w Karelli, w pobliżu miejsca lądowania „Zürichu”.

Czwarte miejsce zajął również balon niemiecki „Sachsen”, przebywając 1180 klm., piąte francuski „Maurice Mallet”, przelatując 1150 klm., szóste niemiecki „Augsburg” 920 klm., siódme „Bruxelles” 890 klm.

CO SIĘ STAŁO?

Zmiana miejsc w tabeli może nastąpić po wylądowaniu balonów polskich, o których losie nic narazie niewiadomo. Należy przypuszczać, że nasi piloci wylądowali gdzieś daleko na odludziu, skąd trudno im nadać jakąkolwiek wiadomość o swym miejscu pobytu.

To przypuszczenie opieramy na fakcie, że ani jeden z naszych balonów jeszcze nie lądował i jest rzeczą niemożliwą, by wszystkie trzy załogi zginęły bez wieści.

Gdzie się podziały nasze balony?

Wnosząc na podstawie danych meteorologicznych i kierunku wiatrów w ciągu ostatnich trzech dni, wysuwają się trzy możliwości.

POLECIELI DO FINLANDJI?

Jeśli wziąć pod uwagę miejsce lądowania „Zürichu III”, który opadł i przedłużyć kierunek jego lotu w linii prostej, to nasze balony powinny być lądować w Finlandji. Jest to jednak mało prawdopodobne. Choć Finlandja jest mało zaludniona, posiada jednak sprawnie funkcjonującą pocztę i telegraf. Wiadomość więc o lądowaniu musiałaby już nadejść.

Druga możliwość jest taka: Balony nasze chcą uzyskać największą odległość, leciały wysoko i dostały się w gwałtowne wiatry północne, które je skierowały w stronę morza Białego, lub też jeszcze bardziej na północ, gdzie wzdłuż morza ciągną się nieprzebyte tundry.

PIERWSZE ŚLADY

Za tem przypuszczeniem przemawia ta okoliczność, że na północo-wschód od Archangielska znaleziono butlę z tlenem, spuszczoną na spadochronach z balonu. Spadochronik był zaopatrzonej w chorągiewkę ze znakami Aeroklubu Rzeczypospolitej. Do butli była też dołączona kartka, obiecująca oddawcy butli 10 złotych nagrody.

W tym wypadku nasi lotnicy byliby narażeni na wielkie niebezpieczeństwo. Tundry bowiem są błotnistymi stepami, przez które można się przedrzeć tylko zimą, gdy mróz zetrze ich błotnistą powłokę.

Nie przypuszczamy, by nasi piloci zaryzykowali lądowanie w sercu tundry. Wystarczy jednak lądować na brzegu, by wydobycie się nie groziło niebezpieczeństwem.

Lecz to jest jeszcze drobiazg w porównaniu z groźniejszym niebezpieczeństwem, a mianowicie brakiem środków żywności.

Drugie niebezpieczeństwo, które grozi baloniarzom, to dotkliwie zimno.

W Moskwie panuje silne zaniepokojenie o naszych pilotów. Władze sowieckie wysłały ekspedycje lotnicze dla szukania naszych załóg.

Fatalne warunki pracy kolejarzy

w Warszawie i na stacjach podmiejskich

Sfery kolejarские skarżą się, że roboty nad przebudową i elektryfikacją węzła warszawskiego spowodowały anormalne warunki pracy kolejarzy w Warszawie i na stacjach podmiejskich. Dyżurni ruchu, zwrotnicze i nastawnicze schodzą ze swoich dyżurów służbowych w stanie całkowitego wyczerpania.

W ostatnich czasach przeniesiono na węzeł warszawski pewną liczbę pracowników z Sosnowca, Częstochowy, Siedlec, jednakże większość z nich, nie otrzymawszy mieszkań w Warszawie, dojeżdża do pracy, co odbija się ujemnie na ich możliwościach wypoczynku.

Wszystkim zawiadowcom, dyżurnym ruchu, zwrotniczym i nastawniczym na węzle i stacjach podmiejskich odmówiono w roku bieżącym urlopu wypoczynkowego. Strażnicy

w tunelu na linii średnicowej zmuszeni są pełnić służbę po 12 godzin, mimo że już po 2-3 godzinach łzawią się im oczy i dostają mdłości od dymu, zalegającego w tunelu, wobec czego powinni być częściej zmieniani.

Dla ilustracji anormalnych warunków pracy na węzle przytaczają fakt, jaki zaszedł w ostatnich czasach.

Dyżurny ruchu na stacji Warszawa Główna p. K. po ukończeniu służby i oddaniu jej swemu następcy, poczuł zdrażać uderzające objawy depresji.

Wezwano lekarza, który stwierdził zupełny rozstrój nerwów i polecił odwiedzić chorego do szpitala Jana Bożego.

Pracownicy kolejowi przypisują ten wypadek przemęczeniu wskutek fatalnych warunków pracy.

Sieć poradni zawodowych

organizuje Fundusz Pracy

Fundusz Pracy zamierza przystąpić do zorganizowania w ciągu bieżącego roku szkolnego na terenie całego państwa sieci ośrodków poradnictwa zawodowego. Akcja poradnictwa zawodowego ma na celu ułatwienie młodzieży obrania takiego zawodu, w którym najłatwiej jest znaleźć pracę.

Konieczność podjęcia tego rodzaju akcji podyktowana jest znacznym popytem pracy w niektórych zawodach przy jednoczesnym braku odpowiednio wyszkolonych fachowców w całym szeregu innych dziedzin. Materjały dla ośrodków poradnictwa zawodowego w poszczególnych województwach ustalane byłyby na podstawie danych o podaży i popycie na rynku pracy.

Akcja poradnictwa zawodowego prowadzona będzie przy

współudziale ministerstw gospodarczych, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz organizacji samonadzwu gospodarczego.

Jeżeli chodzi o formy organizacyjne całej akcji, to przewidziane jest utworzenie komisji, koordynującej materjały o potrzebach rynku pracy w całym kraju oraz placówek poradnictwa zawodowego przede wszystkim w ośrodkach największego bezrobocia, t. j. w centrach przemysłowych państwa. Placówki te przy współudziale społecznych zrzeszeń technicznych i zawodowych współpracować będą z wojewódzkimi biurami Funduszu Pracy oraz z biurami pośrednictwa pracy.

Tajemnica defraudantki

Jak wiadomo Sąd Okręgowy w Warszawie skazał Fleckerową na dwa lata więzienia. B. urzędniczka konsultatu polskiego w Wiedniu do ostatniej chwili nie ujawniła tajemnicy, na jaki cel zużyła zdefaudowane sumy.

Po rozprawie Fleckerowa zwierzyła się ze wszystkiego swemu obrońcy. Obrońca na legal, ażeby oskarżona ujawniła tajemnicę, co spowodowałoby dla niej ratunek. Fleckerowa jednak kategorycznie odmówiła publicznego wyjawienia swojej tajemnicy.

Tajemnica ta pono jest tak niezwykle sensacyjna, że w razie jej ujawnienia sprawa skazanej urzędniczki konsultatu stałaby się najbardziej sensacyjnym procesem doby ostatniej.

Podróżuj tylko samolotem!

GIEŁDA pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej dla niektórych dewiz zaznaczyła się tendencja nieco mocniejsza. Zapotrzebowanie było stosunkowo niewielkie.

Kurs orientacyjny ustalony dla walut przez Bank Polki: dolary amerykańskie 5.29, dolary kanadyjskie 5.28, florensy holenderskie 359.80, franki szwajcarskie 54.89.50, franki belgijskie 89.60, funty sterlingów 26.67, guldeny gdańskie 99.80, korony czesko-słowackie 19.70, korony duńskie 118.90, korony norweskie 133.75, korony szwedzkie 137.40, liry włoskie 34.50, szylingi austriackie 98, marki fińskie 11.60, marki niemieckie 133, marki niemieckie w srebrze 144.

Na rynku akcyjnym nastroj był mocniejszy. Obrotów większych dokonano akcjami Banku Polskiego.

W dziale papierów procentowych państwowych i prywatnych przeważała tendencja słabsza. W transakcjach dominowały 3 proc. inwestycyjna i 5 proc. l. z. Warszawy nowe.

Niemcy proponują pakt o nieagresji

Litwie i państwu bałtyckim

PARYŻ (PAT.) Korespondent Havasa donosi z Kowna, jakoby rząd Rzeszy zaproponował Litwie zawarcie paktu o nieagresji, do którego mogłyby ewentualnie przystąpić i inne kraje bałtyckie.

Rząd litewski nie chce angażować się sam, miał odpowiedzieć, iż pragnąłby uprzednio naradzić się ze swymi sojusznikami z porozumienia bałtyckiego.

Pakt ten opierałby się miał na wynikach rozmów odbytych ostatnio w Litwie między ministrami Spraw Zagranicznych Litwy, Estonji i Łotwy.

Zdaniem korespondenta, rząd tych trzech państw porozumiał się całkowicie w tej sprawie. Należy więc oczekiwać nowych rozmów politycznych Rzeszy z państwami bałtyckimi.

Plan zamachu bombowego

na prezydenta Roosevelta udaremniony

LONDYN, (PAT.) — Z Nowego Jorku donoszą, że policja na Long Island aresztowała niejakiego Kuehenela pod zarzutem planowania zamachu bombowego na prezydenta Roosevelta.

W mieszkaniu aresztowane

Wielki proces komun. na Litwie

TYLŻA (PAT.) Z Kowna donoszą: Prokuratura sądu wojennego zakończyła w tych dniach sporządzenie aktu oskarżenia w wielkiej sprawie komunistycznej.

Na ławie oskarżonych zasiadają 53 członków partii komunistycznej, oskarżonych o działalność wywrotową i ak-

cję antyrządową. W sprawie tej powołano około 50 świadków.

Jest rzeczą charakterystyczną, że komuniści litewscy zaczęli wykazywać swą agresywność w ostatnich latach, gdy Litwa coraz bardziej uzależniała się gospodarczo i politycznie od Rosji sowieckiej.

Bitwa z Arabami w Palestynie

Poległo 3 Anglików i 16 Arabów

JEROZOLIMA (PAT.) Wczoraj doszło do poważnych starć między wojskiem i Arabami.

Oddział żołnierzy brytyjskich, który patrolował szosę między Nablus i Tulkarm, ostrzelany został przez bandę 60 Arabów.

Przy pomocy samolotów bandę arabską zdołano odprzeć. Wezwano posiłki i ostatecznie bandę rozbito, przy czym 16 Arabów zostało zabitych. Wojsko straciło 3 zabitych i 3 rannych.

Wśród ofiar ze strony bry-

tyjskiej jest 2 lotników, którzy zmuszeni byli do przymusowego lądowania na wzgórzu koło wsi Bala, gdzie ukazały się bandy arabskie.

We wsi tej wojsko zburzyło 6 domów, z których ostrzelano żołnierzy.

Wesoły kącik

Czekanie

Pan Pipman jest zagniewany na wszystkie kobiety, a w szczególności na swoją przyjaciółkę Ziutę.

— Kobieta — żali się pan Pipman — ciągle mówi o miłości, o uczuciu, o sercu. A ja panu mówię, że miłość to jest dla niej guzik, to jest dla niej nic!

Ona się więcej liczy ze swoim dentyści, fryzjerem i krawcową, niż z ukochanym mężczyzną.

Bo powiedz pan sam.

Jak ona idzie do dentystry lub fryzjera, to czeka 2 godziny w kolejce i się wcale o to nie gniewa, i jeszcze chwali:

— To jest dobry dentysta. Na niego się długo czeka.

U krawcowej też czeka godzinami na przymiarkę i potem opowiada.

— To jest świetna krawcowa. Na nią się długo czeka.

A jak ja raz spóźniłem się na randkę i Ziuta musiała czekać na mnie pięć minut, to mi zrobiła taką awanturę.

— Ty się ze mną nie liczysz, ty sobie mnie lekceważysz. Jak można kazać kobiecie czekać?!

Czy człowiek nie może trafić szlag?

Na fryzjera ona może czekać, na dentystę ona może czekać, nawet na tramwaj czasem czeka spokojnie 20 minut. I tylko na mnie ona nie ma cierpliwości poczekać. Jakbym ja był coś jeszcze gorszego niż tramwaj.

Fryzjer, na którego się czeka dwie godziny — jest dobry.

A jak na mnie się czeka 5 minut, to ja jestem ordynus i cham.

Ostatnio jak ona mi zrobiła awanturę o głupie parę minut spóźnienia, powiedziałem wszystko co myślę.

— Na fryzjera, psiakrew, możesz czekać, na dentystę możesz, na tramwaj możesz, to dlaczego na mnie nie możesz?

To ona mi zaczęła tłumaczyć, że fryzjer ma dużo klientów, a nie ja jedną. I dlatego ona musi się z nim liczyć i musi czekać.

— Ale ty masz mnie jedną, tylko jedną... I na ciebie ja nie powinienam czekać ani chwili.

Pan rozumie logikę kobiety? Dlatego, że ja mam ją jedną, to ona już na mnie nie może po czekać.

Nie potrzebuje się ze mną liczyć.

Dobrze, psiakrew! Będiesz się ze mną liczyć! Będiesz na mnie czekać!

Ja też będę miał dużo klientów! Już wczoraj poznałem jedną. A za miesiąc będę miał 10 sztuk.

Napoleon Sadek.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń, 6.35 Gimnastyka, 6.50 Muzyka, 7.15 Para informacyjna, 7.40 Muzyka, 8.00 Audycja dla szkół, 11.30 Audycja dla szkół: „Śpiewy i piosenki”, 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.05 „Przegląd rolniczej prasy”, 12.20 Koncert, 14.30 Na teni wspomnień, 15.35 Wiadomości gospodarcze, 15.45 „Historia muzyki z kącikiem” — audycja dla najmłodszych, 16.00 Koncert solistów, 16.45 „Reportaż ze stolic bałtyckich”, 17.00 Koncert, 17.40 „Apel do pracy” — przemówienie wice-ministra Jerzego Fereka-Bleszyńskiego do młodzieży szkolnej, 18.00 „Nasz program”, 18.10 „Życie kulturalne stolicy”, 18.15 Koncert reklamowy, 18.30 Pogadanka aktualna, 19.00 „Kawa i Melodia” Orkiestry P. R. (z Wystawą Radjowej), 20.15 Audycja dla Polaków zagranicą: „Plony młodej wsi” (z Wystawą Radjowej), 20.55 Pogadanka aktualna, 21.00 Recital fortepianowy Fryderyka Portnoja, 21.30 „Żytko do butów” — humoreska, 22.00 Wiadomości sportowe, 22.15 Muzyka lekka w wykonaniu Orkiestry P. R., 23.15 Muzyka taneczna, Zakończenie audycji o godzinie 24.00.

Wyrośli mogiły bratnie w Irunie

Świadczyć będą po wieki o bohaterskiej obronie

Mapka terenu wojennego w okolicach Iruna.

— Przedwczoraj w rannych godzinach w dolinie Bidassoa panowała cisza — pisał jeden z dziennikarzy, który jest naczelnym świadkiem toczących się walk. — Z miasta nie dołatywał żaden odgłos. Pole walki wywierało wrażenie opuszczonego przez obie strony. Tylko od czasu do czasu przerywał ciszę nieśmiały śpiew ptaków.

Ani jedna ze stron nie przystąpiła do ataku, chowano bowiem zmarłych. U powstańców samochody z amunicją, które wspinały się po stromych szczytach górskich, ustąpiły miejsca innemu pochodowi. Od świtu czarne trumny sprowadza się z gór. Powstańców nie chowa się na polu bitwy. Zabitych kładzie się do trumien, które zwozi się do doliny i tam chowa. Nawet podczas najgorętszej walki widziało się chwilami na samochodach czarne trumny.

Milicjanci rządowi nie mogą sobie pozwolić na taki „luksus”. Po ich stronie wszystkie samochody są zarekwirowane, zabitych musi się więc chować w wspólnych grobach i opodal pola bitwy.

W południe to szczególne zawieszenie broni zostało przerwane. Znowu powstańcy przypuścili atak na Puncę. Zaczęło się bombardowanie.

Po stronie wojsk rządowych od samego rana panowała konsternacja. Kilku z komendantów chciało dokonać strate-

gicznego odwrotu. Na to jednak nie zgodzili się górnicy asturyjscy, którzy oświadczyli, że wolą raczej zginąć, niż oddać Irun w ręce wroga.

O godzinie drugiej ofensywa przybrała na sile. Artyleria bez przerwy obsypywała pociskami krzaki, które swą zielenią ozdabiają wierzchołki gór, otaczających La Puncę.

Poprzedniego dnia pewien blockhaus odpierał wszystkie ataki wroga. 50 milicjantów bronilo go przy pomocy 10 karabinów maszynowych.

Ten blockhaus jest ostatnią zaporą, która broni dostępu do wierzchołka górskiego, wznoszącego się nad Bilbao.

A na dole, prawie w linii prostopadłej, znajduje się miasteczko La Puncza. Jeśli szczyt górski dostanie się w ręce wroga, Puncza zostanie wzięta od tyłu. Posiłki nie będą mogły zasilać broniących się, ponieważ będą oni otoczeni ze

wszystkich stron. Wówczas miasteczko będzie zdobyte. W każdym razie zdobycie La Puncy będzie powstańców drogo kosztowało, gdyż milicjanci będą się bronić do ostatka.

Na brzegach Bidassoi w części zdobytej przez powstańców, były ustawione cztery działa 105-milimetrowe, które bez przerwy siały spustoszenie. Przytem milicjanci nie mogli ich unieszkodliwić, ponieważ były one okryte gałęziami i w ten sposób ukryte przed okiem.

O godzinie trzeciej pierwszy pocisk padł w odległości 20 metrów od blockhausu. Zaraz za nim posypały się inne. Powstańcy chronieni przez ogień swych baterii, okopują się na stokach gór w odległości 200 metrów od blockhausu.

Wkońcu po zażartej walce szczyt górski w pobliżu La Puncy został zdobyty.

Nastąpiła krótka przerwa. Powstańcy bowiem gotowali się do nowego ataku.

Na dole milicjanci, którzy zajmowali barykady, gorąco zmieniali swe okopy, tworząc z worków z piaskiem coś w rodzaju kwadratu. Zdawali sobie sprawę, że czeka ich niechybna śmierć, że będą z góry zasypywani kulami karabinów maszynowych. Nie zamierzali jednak opuszczać niebezpiecznej pozycji, gotowi zginąć raczej, niż poddać się.

Nagle podczas tych przygotowań wybuchł nieprzyjacielski pocisk pośrodku małej forteczki.

Dym jeszcze się nie rozproszył, gdy zadźwięczał dzwonek: zbliża się atak.

Czy będą świadkiem jeszcze jednego strasznego ataku? Nie, to powstańcy wspinali się tylko po szczycie.

Nikt ich nie ostrzeliwał.

Ta chwila była pełna napięcia.

Byłem w odległości 300 metrów w locie ptaka od pola bitwy. Dokładnie widziałem czerwono-złoty sztandar, który zaczął wesoło powiewać na szczycie górskim.

Gdy tylko sztandar został zatknięty, artyleria powstańcza rozpoczęła działanie. Powstańcy bowiem chcieli za wszelką cenę uniknąć kontrataku.

Od tej chwili nastąpiła druga faza bitwy.

10 żołnierzy przybyło do forteczki, zapewniając jej konieczną obronę. Zaraz potem żołnierze opuścili okopy i przyszedli z pomocą zagrożonym w forteczce. Wściekły ogień karabinów maszynowych zaczął siać spustoszenie. Po obu stronach żołnierze padali jak muchy.

Wkońcu w forteczce wszyscy obrońcy zostali wybici w pień, umierając na swych posterunkach.

O godzinie czwartej artyleria powstańcza, złożona z 70 i 105-milimetrowych dział, zasypywała gradem pocisków pozycje nieprzyjacielskie.

Opór stawiany przez fort San Marcial był godny podziwu.

Pociski spadały w okopy, siejąc tam śmierć, lecz miejsca opustoszałe były zaraz zajmowane przez ochotników. Był to szalony czyn, graniczący z samobójstwem.

Wszystkie pierwsze linie okopów znalazły się wkońcu w ręku powstańców. Na szczyt Puncy przybyły posiłki, które zaczęły natychmiast schodzić w stronę Behobji.

Za rok stanie dworzec w sercu Warszawy

W dn. 4 września b. r. odbyła się w obecności p. Premiera w gabinecie ministra Komunikacji konferencja informacyjna poświęcona sprawie węzła warszawskiego i programu jego rozbudowy w ciągu lat najbliższych.

Do chwili obecnej wydatkowane na roboty, związane z rozbudową węzła około 132 milj. zł., na najbliższe zaś lata przewidywane jest wydatkowanie jeszcze około 48 milionów zł.

Po zaznajomieniu się ze stanem pracy przy węźle warszawskim i programem robót, p. Premier wyraził życzenie, by prace przy budowie Dworca Centralnego na stacji Warszawa Główna przeprowadzone były jak najintensywniej, celem oddania go do użytku w czasie jak najkrótszym.

P. Premier obiecał swe poparcie przy uzyskaniu kredytów na rozpoczęcie robót przy budowie dworca. Kredyty te potrzebne są już obecnie, a to celem wydania jeszcze w roku bieżącym zamówień hutom na wykonanie konstrukcji żelaznej, która stanowić będzie szkielet gmachu dworca.

Konstrukcja ta będzie w roku przyszłym zbudowana w ten sposób, aby jeszcze w r. 1937 na jesieni cały gmach dworca

mógł zostać pokryty dachem.

Następnie p. Premier w asyście ministra Komunikacji Urycha podsekretarzy stanu Piaseckiego i Bobkowskiego oraz dyrektora departamentu Andrzejewskiego i dyrektora kolei warszawskiej Zienkiewicz odbył objazd węzła warszawskiego, zwiedzając kolejno Warszawę Zachodnią, Główną i Wschodnią.

Na pierwszej z nich oglądano budowę wiaduktów żelaznych, których powsta-

nie niezależnie wjazd z Radomia i Skierniewic na stacje do podstawiania składów za Szczęśliwic pod stację trakcyjną i warsztaty elektrotakcyjne.

Poza tem dokonano jazdy próbnej pociągami elektrycznym. Przy tej sposobności p. Premier stwierdził doniosłość i wielki sukces wykonanego przez P. K. P. zadania i wyraził nadzieję, że w niedługim czasie dojdzie do całkowitego jego rozwiązania.

Fantastyczny plan samolotu

Kierownik produkcji w amerykańskiej fabryce samolotów Douglasa, inżynier Shuyler Kleinhans, złożył w tych dniach na posiedzeniu Instytutu Aeronautycznego w San Francisco fantastyczny wprost projekt.

Kleinhans przedstawił fachowcom z Instytutu Aeronautycznego plany nowego statku powietrznego, któryby potrafił przelecieć ocean w ciągu 11 godzin. Koszty budowy tego olbrzyma powietrznego wynosiłyby 20 milionów dolarów.

Budowa samolotu trwałaby około 4 lat. Samolot ważyłby około 1500 tonn, jego długość wynosiłaby 125, a obwód 183 metry. „Latający statek” był

by wprowadzany w ruch zapomocą motoru posiadającego siłę 200.000 hp.

Olbrzym powietrzny mógłby wziąć na swój pokład 100 ludzi załogi i 500 pasażerów. Poza tem mógłby zabrać 500 tonn paliwa i 195 tonn bagażu.

Projektowany samolot potrafiłby rozwinąć szybkość 500 kilometrów na godzinę i wznosić się na 4000 metrów wgórę. Po drodze z Nowego Jorku do Liverpoolu trwałaby 11 godzin.

Kleinhans zaznaczył na posiedzeniu, że gdyby miał odpowiednią sumę pieniędzy mógłby odrazu przystąpić do budowy projektowanego samolotu, ponieważ jego plany są opracowane już w najdrobniejszych szczegółach.

Młoda Angielka Kay Midwinter, urzędniczka Ligi Narodów, w ciągu 3 dni, przebyła konno drogę przez Alpy z Genewy do Berna.

Kobieta pragnie miłości...

Tragiczne dzieje dwóch siostr, kochających jednego mężczyznę

Fradek rzekł tonem wybitnie rozkazującym, który aż przeraził Millera:

— Nie będziemy pozwalali dłużej na taką pogardę dla szlachetnego trunku monopolowego! Zaraz, na miejscu i w naszej obecności, zechcesz zawrzeć serdeczną przyjaźń z wódecznością, bo pogardzanie nią jest pogardzaniem nami. Ale nie rób zaraz takiej przestraszonej miny. Nie myśl, że ci każemy od razu wygościć całą butelkę. Nie! Na początek zadowolimy się paroma kilonkami.

— Patrz, starszku — rzekła pieszczotliwie Łódzia — nalewam narazie tylko drobniak, pół malej angielskiej, którą chciałam przed chwilą całkiem wypić duszkiem, ale dzielę się z tobą uczciwie. No... siup...

— Siup! — zawołał Profesor. *nunc* — pijmy, więc pijmy za zdrowie miłooości...

Miller usiłował jeszcze się bronić:

— Kiedy... mam taką słabą głowę...

— To dlatego właśnie musisz się napić! — krzyknął Fradek — zobaczysz, jak ci się od razu głowa wzmocni. Patrz, ja wygalam całą butelkę i nic... Nawet mi się w głowie nie zakręci. I dlatego silny jestem, i zdrowy, i wogóle do rzeczy...

Pokonany wreszcie przez ogólne natarczywe naleganie, Miller wziął szklaneczkę i z odrazą wypił z niej kilka łyków.

Wbrew oczekiwaniom po chwili już ogarnęło go uczucie raczej przyjemne...

Jakby nawet zlekka poweselał...

Dostrzegły to swym baczny okiem, Profesor zapytał:

— I cóż? Czy to naprawdę takie obrzydliwe?

— Nie — odrzekł Miller, śmiechając się — to nawet dobrze robi... tak... nawet bardzo dobrze.

— No widzisz, druho Millerze... Pamiętaj, że wódka grzeje, wódka chłodzi, wódka nigdy nie zaszkodzi... Przekonasz się, że staniesz się jeszcze płomiennym zwolennikiem wody ognistej.

— O, nie, nie!... Nato nie liczyć!

— To się jeszcze okaże... No, ale robi się późno, a my mamy jeszcze wiele do roboty... Jazda chłopcy! Dość libacji!... Spotkamy się przy kolacji, jak mówi poeta...

Mugaj, Krzywy i Łódzia posłusznie wstali i pożegnali się, serdecznie ściskając dłoń fundatorowi Fradekowi i zapowiadając powtórzenie tych miłych spędzonych chwil.

Miller został więc znów sam ze swym rzekomym kolegą Fradkiem.

Nie odmawiał już teraz, gdy mu Fradek co chwila dolewał do kieliszka. Pił z wolna, ale chętnie, bo go to wprawiało w prawdziwie dobry humor.

Język też mu się rozwiązał i był teraz o wiele rozmowniejszy, niż poprzednio. Rzekł wkońcu:

— Bardzo wam dziękuję, kolego, że przypomnieliście sobie o mnie, bo przyznaję szczerze, że ani trochę was sobie już nie przypominałem...

Nie dostrzegł, że w tym momencie w oczach Fradka zamigotały osobliwe błyski radosne i mówił dalej:

— Mówiliście nawet, kolego, że dopomoglibyście mi do uczciwego zarabiania na życie. To jest rzeczywiście moim pragnieniem najgorętszym. Uczynię więc wszystko, co mi doradzacie i będę wam dożgonnie wdzięczny za łaskawie okazaną mi pomoc.

— Co też wygadujecie, kochany towarzyszu? Przecież ja tylko spełniam mój obowiązek wspierania kolegi, będącego w biedzie.

Wsadził mu do ręki dwa złote i rzekł:

— Macie narazie te parę groszy, które wam pożyczam na wszelki wypadek, bo muszę już iść. Jutro przyjdę po was i możecie być spokojni, że znajdę wam pracę.

Podał rękę Millerowi, uściskał ją serdecznie, pożegnał się i wyszedł.

Gdy tylko Fradek znalazł się na ulicy, zmienił natychmiast wyraz twarzy. Nie była to już przyjazna poczciwość, cechująca go przez cały czas rozmowy z Millerem. Zmarszczył brwi i czoło. Troska i jakby lęk odmalowały się na obliczu tego tajemniczego osobnika. Szeptał sam do siebie:

— Hm, hm... widzę, że facet ma takie właśnie zamiary, jak przypuszczałem. Moją rzeczą będzie teraz nie dopuścić do tego. Sprawa nie będzie łatwa. Ale cóż? Gra warta świeczki...

Siedział dość długo, aż wreszcie zatrzymał się

przed dużym domem, mającym jeszcze nad piętrem pięciem przybudówkę z kawalerskimi pokojami.

Wszedł do jednego z nich. Był niemal pusty. Stół, dwa krzeselka szafa, umywalnia i już.

Zapalił światło. Pozamykał szczelnie drzwi, okna i zapuścił rolety. Widać było, że chciał coś takiego zrobić, czego nikt nie powinien podpatrzeć.

Rozebrał się zupełnie. Potem począł zmywać coś z twarzy. A gdy już zmył i wycierał się ręcznikiem przed lustrem, zginął odrazu strajkujący Fradek, a wyłonił się nagle rzekomy hrabia Wiśniewski.

Otworzył szafę, rzucił w nią bluzę robotniczą, wyjął eleganckie ubranie hrabiego i szybko włożył na siebie.

Po chwili był gotów. Ostrożnie otworzył drzwi, rozejrzał się dokoła, wyszedł, starannie zamknął pokój za sobą i schował klucz do kieszeni.

Wyszedł na ulicę, zawołał taksówkę i odjechał.

Już w taksówce spojrzął na zegarek i powiedział sobie:

— Właściwie nawet wcale się nie spóźnię do Irki.

Miller zaś odrazu poszedł spać. Nazajutrz przypomniał sobie przebieg poprzedniego dnia i co wyznał koledze, wzruszony dowodami jego sympatii i życzliwości.

Oczywiście, Fradek znał go dobrze.

A jednak Miller zupełnie go nie poznał i teraz choć siłił się nato energicznie, absolutnie nie mógł sobie przypomnieć, gdzie go właściwie mógł widzieć.

Czy przypadkiem nie wygadał się przed nim z czegoś takiego ważnego? Czegoś, co by mu mogło zaszkodzić na wypadek, gdyby ów Fradek jednak okazał się agentem policji albo wogóle kimś nieżyczliwym?

Chyba nie... Mówił przecież tylko o bogatej kuzynce z Wilna i o adwokacie z Kielc, to znaczy o tych dwóch osobach, na które liczył, że go doprowadzą na ślad młodszej i starszej córki. W tem przecież niema i nie może być nic złego.

I to jeszcze bodaj dodał, że teraz gdy tylko będzie miał parę groszy, postara się pojechać do Wilna i do Kielc, aby się osobiście przekonać, dlaczego nie otrzymuje odpowiedzi na wysłane tam listy.

Przypomniał sobie, że Fradek nawet obiecał mu poparcie i pomoc w tych dwóch sprawach. Ano zobaczymy...

Ubrał się i poszedł, jak zwykle, do Urzędu Pośrednictwa Pracy. Dobrze już go znający i serdecznie mu współczujący urzędnik rzekł mu tym razem:

— Mam dla was pracę... Tylko nie wiem, czy się na nią zgodzicie...

Dalszy ciąg jutro.

JÓZEF BIAŁOSKÓRSKI

Pod palcem słońcem Afryki

Ze wspomnień b. sierżanta

Legji Cudzoziemskiej w Marokku

Tajemnice haremów w Afryce

XIV.

— Przecież Francuzi u siebie w kraju — pomyślałem nie mogą sobie dać rady z prostytucją i domami rozpusty, dlaczego więc mieli nagle robić porządek w Afryce. Nic ich nie obchodzi, że tu następuje powolna degeneracja. Pozwalają Arabom robić co im się żywnie podoba. Jednego tylko żądają wzajemnie, by ci nie przeszkadzali im stamtąd wywozić surowce.

Gdy jakiś dygnitarz francuski przyjedzie do Marokka, sultan przyjmie go z honorami i pokaże swe paratamenty. Ukryje tylko przed jego okiem niewolnice i urzędników w haremie. Taki dygnitarz nie ciekawego nie zobaczy, a sultan go jeszcze będzie bujał. To samo uczyni ten dygnitarz. Obaj będą zadowoleni i w dalszym ciągu stosunki między Marokkiem a Francją zostaną przyjazne. Francja nadal będzie wyzyskiwać swą kolonię, a sultan będzie korzystał z francuskich pieniędzy i bez troski bawił się z niewolnicami.

Nagorzej na tem wychodzi lud arabski, który pada ofiarą tych machinacji. Znam do-

brze panujące w Afryce stosunki i widziałem jak sultan „opiekuje się” swymi Arabami. Pieniądze, które dostaje od rządu francuskiego mają iść w zasadzie na polepszenie bytu ludności. Tak się to pięknie nazywa. W rzeczywistości pieniądze wędrują do kieszeni sultana. Harem bowiem go dużo kosztuje.

Sultan miał specjalne powody, dla których nie chciał, aby żołnierze Legji Cudzoziemskiej pełnili straż w haremie. Wiedział, że legjoniści to spryciarze, którzy wszędzie się dostaną i wszystko wywęszą. Mogli więc po opuszczeniu harem opowiedzieć niektórym ciekawego nie zobaczy, a sultan go jeszcze będzie bujał. To samo uczyni ten dygnitarz. Obaj będą zadowoleni i w dalszym ciągu stosunki między Marokkiem a Francją zostaną przyjazne. Francja nadal będzie wyzyskiwać swą kolonię, a sultan będzie korzystał z francuskich pieniędzy i bez troski bawił się z niewolnicami.

Dlatego żądał, by przybyła tam kompanja Algierczyków. Ci nigdyby niczego nie dostrzegli. Wykonaliby tylko to, co im polecono. Więcej nicby ich nie obchodziło.

Zbliżało się już ku wieczorowi. Należało szybko wracać do namiotów, bo kompanja miała zbiórke. Kapitan miał nam zakomunikować, kiedy opuścimy harem.

Każdy z nas sądził, że będziemy musieli jeszcze dziś opuścić siedzibę sultana. Stało się inaczej.

Sultan obawiając się, by zbuntowani Arabowie nie wyrzucili mu jakiejś krzywdy, nie chciał pozostać godziny nawet bez żołnierzy francuskich. Gdybyśmy opuścili natychmiast harem, musiałby przez pewien czas być pilnowany wyłącznie przez swą straż przyboczną, do której nie miał zbyt dobrego zaufania. Z dwojga złego wolał już, byśmy pozostali w haremie do następnego dnia.

Kapitan zakomunikował nam, że sultan polecił nam zostać w haremie jeszcze 24 godziny.

Byliśmy z tego bardzo zadowoleni. W haremie było nam wygodnie, dobrze, a przede wszystkim nie groziło nam żadne niebezpieczeństwo. Gdybyśmy bowiem pozostali w koszarach, wysłanoby nas w góry i musielibyśmy walczyć z Rifenami Abd-el-Krima.

Po odczytaniu rozkazu kapitan oświadczył stanowczym głosem:

— Chłopcy, dziś nie robić bałaganu. Nie chcę przez was mieć nieprzyjemności. Jesteśmy tu ostatnią noc, musimy pokazać żeśmy Europejczycy i że czemś różnimy się od nieokielzanych Arabów.

Kompanja w milczeniu wysłuchała słów kapitała, dając temu do zrozumienia, że zastosuje się do jego polecenia.

Po rozejściu się żołnierzy, kapitan mnie zatrzymał i przy-

pomniał o białej niewolnicy.

— Czy pamiętasz o żonie porucznika Marville i danem jej przyrzeczeniu? — zapytał. — Musisz się nią zająć i dać jej znać, że jutro siad wyruszamy.

— Panie kapitanie — odparłem — ona jest z nami w kontakcie. Dziś w nocy włoży mundur legjonisty. Niech pan kapitan będzie spokojny, wszystko pójdzie jak z płatka.

Kapitan roześmiał się. Wiedział, że można na mnie polegać i że wykonam to, co wziąłem na siebie.

Opuściłem namiot dowódcy i udałem się do ogrodu, by od szukać żonę porucznika Marville. Chciałem jej polecić, by o dziesiątej wieczór znajdowała się w pobliżu naszych namiotów. Gdy przybyłem na oznaczone miejsce, gdzie miała na mnie czekać, nie znalazłem jej.

— Sprawa przybiera zły obrót — pomyślałem — co teraz będzie?

Nie traciłem jednak nadziei. Zacząłem jej szukać w ogrodzie. Nigdzie jej jednak nie mogłem znaleźć. Przypuszczałem więc, że udała się do sy-pialni. Miałem zamiar już wracać do namiotu, gdy nagle natknąłem się na strażników arabskich.

— Co tu robisz? — zapytali mnie.

— Z rozkazu mego dowódcy sprawdzam, czy któryś z naszych żołnierzy nie wałęsa się po ogrodzie — odparłem.

— Nie, dziś zachowują się uni wzorowo. Nie spo kaliśmy ani jednego.

— To bardzo dobrze, — zauważyłem — ale moja powinnością jest to sprawdzić. Taki otrzymałem rozkaz, a poza tem mam dziś w nocy służbę.

— A czego wy chodzicie po nocy? — z kolei ich zapytałem.

— Brak dwóch niewolnic. Kazano nam je odszukać.

Domyśliłem się odrazu, jedna z nich, to niewolnica, której moi koledzy pomogli w ucieczce, a druga to żona porucznika Marville, która gdzieś się ukryła.

Nie zdradzając się niczem i chcąc jak najszybciej uprzedzić Europejkę o groźącym jej niebezpieczeństwie, oświadczyłem im zupełnie naturalnym spokojnym głosem:

— Tak, należy je odszukać i ja wam w tem pomogę.

Rozeszliśmy się, oni poszli w stronę pałacu, a ja podążyłem w kierunku naszych namiotów. Gdy byłem około muru, nagle z krzaków wyłoniła się biała postać. W pierwszej chwili przestraszyłem się. Zbliżyłem się do niej, pytając się w duchu, czy to czasem nie czyha na mnie śmierć.

Pokonałem szybko to przełotne uczucie strachu i zapytałem:

— Kto to?

— Pss — odparł głos kobiety. — Nie mów tak głośno, jeszcze ktoś usłyszy.

(Dalszy ciąg jutro)

NIGDY NIE ZAWODZI

Tłumaczenie snów

„Nadzieje Haliny”. Strapienie minie. Sprzeczka domowa będzie. Otrzyma Pani pieniądze. Szczęśliwy dzień: sobota.
 S. S. Postępowanie ukochanego jest szczerze. Kocha on Panią. Będzie rozmowa na innym temacie z blondynką. Przykreść czeka Panią.
 P. Vere 1815. Blondyn duży się w Pani. Koziołka będzie. Ktoś Panią obmawia. Wydatek czeka Panią.
 K. M. ze śliki. Otrzyma Pani propozycję pieniędzy. Będzie rozmowa ze starozakonnym. Smutek bez powodu. Odwiedzi Pani bliską osobę.
 P. Robert Lis. Sen Pański przepowiada, że będzie Pan w jakimś urzędzie. Będzie spotkanie z szatynem. Sen żony wróży radość i spełnienie marzeń.
 P. Eugenja z Gósej. Proszę losu nie zmieniać. Brał Pani życie. Otrzyma Pani wiadomość o nim. Szatynka jest Pani życzliwa.
 P. Złuta z Radzimińskiej Nr. 125. Spór czeka Pani o pieniądze. Brunet myśli o Pani. Zabawa z dzieckiem będzie. Nadzieja nie ziszczy się. Szczęśliwa data: 22-gi każdego miesiąca.
 „Kwiat wiśni”. Podróż daleka będzie w przyszłości. Szatyn jest Pani życzliwy. Otrzyma Pani list lub wiadomość. Charakter pisma zdradza wrodzoną inteligencję.

Piastów w lepszej atmosferze

Sytuacja robotników „Tudora” uległa pewnej poprawie

O niespotykanych dotychczas warunkach pracy, panujących w piastowskich fabrykach „Tudor” i „Kauczuk”, pisaliśmy obszernie z okazji strajku załogi robotniczej obu tych wielkich fabryk, jaki miał miejsce w czerwcu 1936 roku.

Występowaliśmy wówczas w obronie pokrzywdzonych robotników, piętnowaliśmy publicznie szykanowanie robotników i upadanie robotniczych dyrektorów - cudzoziemców.

Jak o tem zapewne Czytelnicy nasi pamiętają, zatargiem zajął się bardzo gorliwie pan inspektor pracy i pod naciskiem ogólnej opinii publicznej zarząd „Tudora” i „Kauczuku” zgodził się musiał na oddanie sprawy pod arbitraż.

Po upływie trzech miesięcy od zlikwidowania strajku, współpracownik nasz odwiedził w dniu wczorajszym robotników piastowskich, żeby na miejscu poznać się z obecne-

mi warunkami pracy i traktowania robotników.

Ogólny widok fabryki zmienił się nie do poznania. Trzy miesiące temu zamarłe mury ożywiły się tysiącem twarzy robotniczych, zagasłe kominy dymią kłębamii czarnego dymu, który rozplywa się siną chmurą daleko jeszcze poza torem kolejowym.

Za zmatowiałymi szybami okien rysują się sylwetki mężczyzn i kobiet. Zgiełk maszyn i zgrzyt trybów głośny każdy wypowiadany wyraz.

Korzystając z przerwy, w czasie której następuje zmiana, zbliżamy się do grupy opuszczających fabrykę robotników.

— Jakże wam się powodzi obecnie? — rzucamy pytanie w kierunku starych znajomych z okresu strajku.

— A, tak jakoś nam tu do dziś dnia schodziło, że nie mieliśmy nawet okazji podziękować

Redakcji za to prawdziwie serdeczne zajęcie się naszą dolą w czasie trwania strajku. Ale szczerze podziękowanie nie jest nigdy spóźnione.

— Pomogło to choć w czemkolwiek?

— No, proszę panów, już sam fakt, że sprawa poszła pod arbitraż świadczy o tem wymownie. Poza tem stwierdzić trzeba, że i stosunki uległy pewnej, aczkolwiek niebardzo jeszcze zdecydowanej, zmianie na lepsze.

O jakiegokolwiek serdeczności mowy naturalnie niema. Tem bardziej po tem wszystkim, co się doniosło do opinii społecznej. W każdym bądź razie traktowanie jest bardzo oficjalne, a takiego tylko pragneliśmy. Na miłości fabryki nie zależało nam nigdy i nie zależy.

— Czy z tytułu strajku poszczególni robotnicy nie odczuwają na swej skórze jakichkol-

wiek chęci mszczenia się?

— Niewątpliwie wypadki takie mają miejsce, ale dzieje się to w sposób jak najbardziej dyskretny. Kończy się zazwyczaj powiedzeniem w cztery oczy: „My o sobie pamiętamy panie X! Pan mnie dobrze zdaje się rozumieć!”

Wielki sukces strajku polega przede wszystkim na stworzeniu wśród robotników silnej organizacji zawodowej. Robotnicy zrozumieli doskonale potrzebę organizacji. Już teraz w Piastowie wolno jest należeć do związku...

— A jak się przedstawia sprawa płac? — pytamy.

— Na to, żeby ta sprawa mogła być uregulowana, to jeden strajk nie pomoże. Bo przecież nawet przy 100-procentowej podwyżce zarobek ten byłby i tak głodowy. A co dopiero mówić o minimalnej podwyżce 5, czy 10 procent.

Coraz więcej robotników i robotnic wychodzi z fabryki, coraz nowi nadchodzą na zmianę. Żegnamy naszych informatorów i zdaleka jeszcze tylko dorzucamy im serdecznie: — Ale trzymajcie się!

Z miłości została toreadorem

W walkach z bykami zdobyła sławę i majątek

Prawie po pięcioletniej nieobecności Roger i Serafina Modru, najszcześniejsze małżeństwo południowej Francji, wrócili w strony ojczyste. Jest to chyba jedyne małżeństwo na świecie, które razem „pracuje” na arenie, walcząc z bykami.

Od wieków walka byków jest na południu Francji nie mniej popularna, niż w Hiszpanii. Niema ani jednego stuprocentowego Francuza z południa, któryby nie zaznał wszystkich możliwych emocyj, jakie ofiaruje widzom ta jedyna w swym rodzaju, szarpiąca ne-

rwę walka.

Serafina w wieku 12 lat po raz pierwszy była świadkiem walki byków, podczas której miała najbardziej wstrząsające przeżycie dzieciństwa i które zaważyło na jej dalszym losie.

Była świadkiem walki pewnego słynnego hiszpańskiego toreadora z niezwykle dzikim bykiem. Dziewczynka drżała aż ze wzruszenia, obserwując wszystkie etapy zaciętej walki. Gdy zbliżał się ostatni moment, gdy toreador miał dobić ranione zwierzę, dziecko nie mogło opanować ciekawości i zbliżyło się do drewnianej bar-

jery, okalającej arenę, by zbliżyć się do niebezpiecznemu momentowi walki.

Toreadorowi nie udało się jednak zadać decydującego ciosu rozjuszonemu bykowi. Zwierzę w takim tempie rzuciło się na Hiszpana, że ten się potknął i miecz wypadł mu z ręki. Natychmiast na arenie pojawili się picadorzy i cały pomocniczy personel, chcąc uratować toreadora przed niechybną śmiercią.

Niewiadomo jednak jakby się skończył pojedynek z bykiem, gdyby nie nagle interwencja Serafiny. Nie namyślając się długo, przeskoczyła barjerę, chwyciła za leżący na ziemi miecz i zadała bykowi tak cenny cios, że ten runął na ziemię martwy.

Od tego dnia dziewczynka czuła niezwykle pociąg do walki byków. Nie było ani jednej walki, którejby się nie przypatrywała. W skrytości ducha marzyła nawet o tem, by zostać toreadorem. Mogła o tem tylko marzyć. Wiedziała bowiem że we Francji jest to rzecz niemożliwa, by kobieta występowała na arenie. Los jednak był dla niej na tyle przychylny, że z czasem ziszcilo się jej marzenie.

W dziesięć lat po tym wypadku na arenie poznała młodego toreadora, Rogera Modru, który występował w Ameryce Południowej i przybył na wywczas w ojczyste strony.

Młodzi ludzie poculi do siebie głęboką sympatię i postanowili się pobrać. Gdy Roger dowiedział się o bohaterskim czynie ukochanej z lat dziecięcych, zaproponował jej, by z nim razem występowała na arenie. Roger wiedział jednakże, że na drodze do urzeczywistnienia tego projektu napotka na wiele trudności. W Europie było rzeczą niemożliwą przełamać tradycję, która nie pozwalała kobiecie walczyć z bykiem. Postanowił udać się z ukochaną do Ameryki Południowej. Tam cieszył się wielką sławą i przypuszczał, że jego popularność pozwoli mu przełamać tradycję.

Serafina przyjęła z radością

ten projekt i zgodziła się na wszystko, wierząc, że ukochany zdola wprowadzić w życie swe plany. Pewnego dnia wykradła się z domu rodzicielskiego, potajemnie wzięła ślub z ukochanym i pojechała z nim do Ameryki Południowej.

Tam Roger wtajemniczał ją we wszystkie tajniki walki byków. Serafina była silną, odważną i zreczną kobietą, a poza tem instynktownie wprost wyczuwała szybkie, gwałtowne ruchy byka. To też po dwumiesięcznej nauce mogła już występować na arenie.

Już pierwsza walka przyniosła jej wielki sukces. Publiczność entuzjastycznie oklaskiwała kobietę toreadora, która w klasycznym stylu pokonała byka. Od tej chwili powodzenie Serafiny stale rosło i każda walka przynosiła jej nowe triumfy.

Podczas gdy Serafina występowała w roli toreadora, Roger był picadorem i uważnie ba-

od zł. 2.- tygodniowo
C. E. R. Elekoralna 30

DOBRA MYŚL.

— Twój reumatyzm jest coraz dotkliwszy, powinienbyś coś zrobić.

— Masz rację, jak tylko będę mógł chodzić, pójdę do doktora.

czył, by małżonce nie stało się coś złego. Poza tem i on nie za niechał walki byków, a gdy walczył na arenie Serafina występowała w roli picadora. I tak na zmianę oboje występowali na arenie, stale będąc u szczytu sławy.

Po 5-letnim pobycie w Ameryce Południowej Serafina za tęskniła za stronami ojczystymi i wróciła do Francji, gdzie małżonkowie zamierzają w dalszym ciągu występować na arenie.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy Iksa z Czytelnikami

Czy przygotowana do małżeństwa?

P. JERZY Z. nadsyła następującą odpowiedź p. Eugenjuszowi J. „Biorąc w obronę „Piętnastolatki”, rozpatrywał Pan tę sprawę zaledwie jednostronnie. Zapewne chce Pan zaskarbić sobie względy jednej z tych piętnastolatek i dlatego Pan ze swojej strony piętnuje ród mężczyzn.”

Twierdzi Pan, że prawie każdy mężczyzna pragnie zdobyć piętnastolatkę. I potem następuje opis pewnej „uwiedzionej” dziewczynki. Ten przykład obejmuje mężczyzn - degeneratów, bo tylko ci mogą postępować w ten sposób z niedoświadczonymi dziewczętami, ale nie obejmuje mężczyzn prawych, a przecież ci są fundamentem społeczeństwa.

Opiera się Pan (pisząc o małżeństwie) na prawie kanonicznym. Tak, z tym kanonem zgadzam się, bo taki istnieje. Opierając się na tym kanonie, kobieta może wyjść za mąż, mając lat 16.

Pięknie! Ale wnet nasuwają się pewne uwagi. Czy ta 16-latką miała jakiegokolwiek przygotowanie do małżeństwa? Czy jest w stanie znieść ciosy, jakie im zgotuje przyszły los? Czy stanie przy boku męża, aby walczyć wytrwale o lepszy byt i egzystencję? Przecież jest niewyrobiona

W marzeniach swoich, wyrobiła sobie pogląd na piękną i wzniosłą stronę małżeństwa. W razie niepowodzenia załamuje się psychicznie i staje się ciężarem dla męża, zamiast mu być pomocą.

Jasną jest rzeczą, że mając lat 16, kobieta nie powinna nawet myśleć o małżeństwie, raczej się do niego przygotowywać. Z tego wynika, że nie powinna mieć narzeczonego przed tym okresem czasu.

Pan jest prawdopodobnie zwolennikiem tego, aby podłotek 15-to a może 12-to letni szukał sobie narzeczonego. Proszę porozmawiać z taką „damą” np. o małżeństwie. Na pewno Pan pomyśli sobie o niej. „Wielkie mniemanie, a w lepytynie pusto”.

Poza tem, kobieta w tym wieku, nigdy nie wyda zdrowego i silnego pokolenia, a takie jest nam szczególnie potrzebne, jeśli chcemy, aby nasze Państwo było potężne.

Nazwanie panienek 15-latek „smarkulami”, jest na miejscu. Wszak niedawno opuściła swoje miłe pieluszki i dopiero zaczyna stąpać niepewnym krokiem na arenie codziennego życia. Laleczki i galganki — oto jej towarzysze, a nie mężczyźni!

Upały męczą nogi, przy poceniu nog sto-
suj gwarantowany proszek Dinol

Na małej wokandzie...

W parku

(A. E.) Był piękny, słoneczny dzień, więc też panna Jadwiga Domieniecka wybrała się do Parku Praskiego, gdzie siedziała na ławeczce.

Panna Jadwiga jest — starą panną. Chuda i długa, jak tyka, rozpamiętuje stracone lata.

Dawno była bardzo cnotliwa i czekała na męża. Mąż nie przyszedł, a cnota została. Czyż warto było czekać — marzył się panna Jadwiga. I dlatego jest taka chuda.

Na drugim końcu ławki siedział młody mężczyzna z psem. Pies rozciągnął się leniwie na słońcu, a mężczyzna zerknął na swoją sąsiadkę.

— Słuchna pogoda — rzekł.

Panna Jadwiga drgnęła i serce jej zabiło.

— Ach! Latol! — szepnęła, oblerając się rystydlirym rumieńcem.

— Czy pani często tu przychodzi? — spytał mężczyzna.

Pannie Jadwidze aż oddech zaparło z radości. Przecież ten młodzieniec wyraźnie zalecał się do niej!

— Ja? — rzekła. — Nie. To jest... tak. Często przychodzi.

— A więc będziemy się spotykać. Bo ja również, jak mam wolny czas, przychodzę do parku.

Panna Jadwiga poczęła stracić załotne minki. Wyglądała przytem bardzo pociesznie.

— Ta mała mysli, że się do niej przystawiam — pomyślał młodzieniec i postanowił zażartować.

— Czy można skraść całusa? — spytał.

— Ach! — jęknęła z radości panna Jadwiga. — Panie... dziewczęta jestem...

— Czyż możliwe? Tak nadebna niewiasta nigdy nie była zdobyta przez mężczyznę?

— Och, nie! Ach! Och! Ojej!!

— Czego pani tak krzyczy? — przeraził się młodzieniec.

— Aaaa! — rozszczała pan na Jadwiga, wskazując swoją tykłę, którą pies jej adoratora ciągnął z całej siły.

X

— Proszę roysokiego sądul — bronił swego pieska na rozprawie pan Witold Paczyński. — Faktycznie Burek złapał tę panią za nogę.

— Ale czyż można mu się dziwić! Przecież biedak nigdy w życiu tyłu kości naraz nie widział!

Sąd, biorąc pod uwagę, że pies nie nosił kagańca skazał p. Witolda na 15 złotych grzywny.

Konrad Ryłski

W szponach gangsterów

Powieść — film z życia gangsterów chicagowskich

Miss Nora, tajemniczy wódz bandy gangsterów, jest prostytutką mieszkającą w Chicago. Działa w porozumieniu z Al Capone i dzięki swej odwadze, pomysłowości i niezwykłej urodzie dokonuje szeregu napadów, porwań. Miss Nora posiada również rzadki u kobiety dar hipnotyzowania. Będąc dzieckiem pokochała miss Nora — Lili Eden — młodego lekarza chicagowskiego. Jako wódz gangsterów, postanowiła zdobyć przemocą jego miłość, pomimo, że doktor Graba był ojcem dwóch dziewczynek i czuł się szczęśliwy w swym pożyciu małżeńskim. W podstępny sposób porwała lekarza, którego oczarowała i uczyniła powolnym narzędziem w swym ręku.

Ale plany miss Nory pokrzyżował genialny detektyw chicagowski, Fred. Fred na czele policji zdołał dostać się do kryjówki miss Nory i po zacieklej walce aresztował ją.

Miss Nora skazano na śmierć, ale jej przyjaciółom udało się przekupić naczelnika więzienia w Sing-Sing, który stracił w podstępny sposób inną więźniarkę, miss Norze zaś ułatwił ucieczkę.

Po odzyskaniu wolności podejmuje miss Nora walkę nanow: ale detektyw Fred wyszedł tymczasem kryjówkę gangsterów, stwierdził, że miss Nora nie zginęła na krześle elektrycznym o czym powiadomił władze sądowe i odnowa z pomocą małego murzyna Toma, który był na służbie gangsterów i stał się oddanym sługą Freda, rozpoczął poszukiwania za gangsterami.

Po wielu dramatycznych walkach powziął Fred postanowienie złowienia gangsterki przy pomocy jej byłego kochanka, doktora Graby, który ukrywając się przed gangsterami zamieszkał pod przybranym nazwiskiem w małym miasteczku w stanie Massachussets.

Doktor Graba zgodził się na propozycję Freda i udał się do Detroit, gdzie wkrótce spotkał miss Nora. Nora, szczęśliwa z powrotu kochanka, wróciła z nim do Chicago, gdzie zamieszkali w luksusowej dzielnicy miasta pod przybranym nazwiskiem małżeństwa Darlington. Wkrótce potem usiłował doktor Graba wykonać plan Freda i uśpić miss Nora, by ją oddać w ręce policji; ale próba nie udała się. Gdy zamierzał po raz drugi wykonać to samo — została miss Nora zawezwana przez Dillingera na „robotę”.

Gangsterzy podstępnie wywabili miliardera chicagowskiego, Willy Astora, chorego chorego człowieka, porwali go i sprowadzili do mieszkania miss Nory.

Tu spotkał Astor ku swemu zdumieniu doktora Graby, który oświadczył mu, że został gangsterem. Chory miliardera czuł się po ostatnich przejściach znacznie gorzej, musiał położyć się do łóżka. Na żądanie gangsterów, by natychmiast napisał list do swej rodziny w sprawie okupu, prosił o kilka dni namysłu, sądząc, że w ciągu tego czasu uda mu się wydostać przy pomocy policji ze szponów gangsterów.

Graba, oburzony postępowaniem gangsterów wobec śmiertelnie chorego człowieka, postanowił przyspieszyć swe działania. Gdy czuł wkońcu przy chorym Astorze, a miss Nora spała w nocy, odpoczywając po swej kolejce, wlał do szklanki z jej winem środek nasenny. Gdy w pokoju Astora, który korzystając z chwilowej nieobecności Graby zamierzał uciec, powstał zgiełk, miss Nora zbudziła się, napiła się wina i wybiegła, ale nagle poczuła senność. Połapała się jednak, że ta senność ma swe źródło w winie i zrozumiała zdradę swego kochanka.

Wybiegła do sypialni a za nią Graba: miss Nora zmagająca się z sobą, by nie usnąć. Chwyciła rewolwer chcąc zabić Graby, ale rewolwer nie wypalił. Wkońcu trucizna zaczęła czynić swoje.

Pewien czas jeszcze jęczała. Jej wargi szeptały jakieś niezrozumiałe słowa. Ale te jęki coraz bardziej i bardziej ucichały.

Przysłuchuje się: oddycha ciężko, usnęła. Ciężki kamień jakgdyby spadł mu z serca. Nakrył ją kołdrą. Chwilę jeszcze stał nad nią i przyglądał się jej twarzy. Ach, jakże piękna jest teraz ta twarz. Co za dziwny spokój spoczywa w jej rysach.

Odpędza precz te myśli. Teraz nie ma czasu na rozmyślanie. Musi doprowadzić do skutku swe zadanie.

Zostawia ją na łóżku i wybiega z pokoju. Ale gdy tylko wyszedł z pokoju, spotrzegł w korytarzu obie służące, blade, przestraszone.

Co tu czynią? Czemu o tej porze nie śpią. Chwilę stoi tak wystraszony i pyta:

— Co się stało? Skąd się tu wzięłyście?

— Panie, pan przecież najlepiej wie co się tu dzieje w nocy...

— Co się stało? — zapytał z uśmiechem na wargach, jakgdyby chciał wszystko w żart obrócić.

— Ach, panie, przecież strzelano... zerwałyśmy się ze snu... prócz tego ojciec pani...

— Cóż się stało z ojcem pani?

— Wszedł do nas, do pokoju... W bieliźnie... i bredził, opowiadał jakieś bajki...

— A cóż on wam opowiadał?

— No... — nieśmiało powiedziały dziewczęta — mówił, jak warjat... Ze lady, to nie jego córka... że nasza pani, to miss Nora... że chcą od niego milion dolarów okupu... chciał nawet zbliżyć się

do telefonu i gdzieś zadzwonić, ale myśmy mu na to nie pozwoliły... To warjat...

— A gdzie jest teraz?

— Wepchnęliśmy go do pokoju, zamknęliśmy za nim drzwi na klucz...

— No, to świetnie uczyniłyście. Teraz możecie pójść spać...

— Ale... — przerwały obie dziewczęta.

— Co za ale?

— My tu dłużej nie chcemy pozostać... Jutro odchodzimy stąd.

— A to dlaczego?

— Bo tu w domu dzieją się jakieś tajemnicze rzeczy, niezrozumiałe... Nie mamy więcej siły... ani nerwów.

— Macie rację — rzekł do nich doktor z dobrodusznym uśmiechem — wróćcie zpowrotem do swego pokoju, a ręczę wam, że za kilka godzin dowiedziecie się o wszystkim...

Dziewczęta usłuchały. Patrzą tylko zdziwione na swego pana. Graba biegnie szybko do telefonu i łączy się z City-Hall.

— Hallo, mister Green? A zatem czeka pan już w kancelarii? Czy uda się? Wszystko jest w jak najlepszym porządku? Smacznie śpi... Nie mam się czego obawiać... Proszę wysłać oddział policji, tak, większy oddział... o, co do mnie? Zanim policja przybędzie, muszę uciekać... dobrze, czekam... to była ciężka praca...

Odłożył słuchawkę. Jakiś lęk go ogarnął aczkolwiek nie zdawał sobie sprawy, czego się boi

— Mister Astor — rozkazał mu doktor Graba — niech się pan prędko ubierze, zaraz pan wraca zpowrotem do swego domu...

właściwie. Zdawało mu się, że za chwilę wkroczą tu ludzie miss Nory, zabiją go, zabiorą ją stąd...

Nogi pod nim drżały.

Wszedł do pokoju, gdzie spała miss Nora. Usiłował ją obudzić, by przekonać się czy śpi spokojnie. Ale sen jej był ciężki, że nie czuła jego dotknięcia.

— Moja kochanka zbudzi się w komisariacie policji... — pomyślał. Czuł jakąś radość, że zdołał oszukać kobietę, która tak brutalnie się nad nim pastwiła.

Wszedł zpowrotem do pokoju mister Astora. Miliarder stał w środku pokoju, rozbierał się. Postanowił zpowrotem położyć się do łóżka. Był bardzo osłabiony.

— Mister Astor — rozkazał mu doktor Graba — niech się pan prędko ubierze, zaraz pan wraca zpowrotem do swego domu...

Miliarder podejrzliwie spojrzął na „gangstera” Graby.

W pierwszej chwili sądził Astor, że doktor Graba kpi z niego. Ale widząc jego uroczystą i poważną minę, przekonał się, że ten człowiek mówi prawdę.

— Czy pan o tem poważnie mówi? — zapytał.

— Tak, poważnie, zupełnie na serjo — odrzekł doktor Graba.

Miliarder wahał się: może chcą go ukatrupić, zato, że zdradził ich przed służącymi? A może chcą go wywieźć w inne miejsce. Różne myśli kłębiły się w jego umyśle, a wkońcu pomyślał: być może, żona zdradziła już właściciela ten milion...

— Czy zapłacono już za mnie okup? — zapytał.

— Mister Astor, niech się pan o nic nie pyta, za piętnaście minut przeżyje pan wielkie wzruszenie... Uprzedzam pana, wobec pańskiego zdrowia niech się pan zachowa zupełnie spokojnie...

— Silne wzruszenie?! A o co chodzi? — pytał zaintrygowany miliardera, który wciąż jeszcze nie ufał Grabie.

— Jeszcze więcej — sensację...

— Mam wrażenie, że pan ma zwyczaj kpić z ludzi — obraził się miliardera, — pan jako lekarz chyba najlepiej zdaje sobie sprawę, że wcale nie jestem w sytuacji, w której można drwić...

— Niech pan odsunie, panie Astor, swe podejrzenia. Zapewniam pana, za chwilę będzie mi pan bardzo dziękować za wszystko, co czynię...

Miliarder nie odpowiedział. Był pewien, że dawny chirurg, a obecny gangster kpi z niego. Bowiem cóż znaczą słowa: za chwilę będzie pan bardzo wdzięczny? Ten Graba jest zapewne wyrefinowanym cynikiem...

Widząc, że Astor nie odpowiada i kładzie się spokojnie do łóżka, zostawił go doktor Graba samego w pokoju. Przed wyjściem rzucił:

— Przekona się pan zaraz o wszystkim!

Doktor Graba był wzburzony do najwyższego stopnia. Za chwilę odda w ręce policji niebezpieczną gangsterkę, kobietę, która stała się legendą, o której długie lata będą pisać i wspominać. Tę oto kobietę teraz uśpił i odda w ręce sprawiedliwości.

Ta kobieta była jego kochanką. Zawdzięcza jej niejedną piękną noc, niejedno wzruszenie. Kochał ją do szaleństwa. On ją zdradził. Jakiś ból ścisnął go dławia go. Zdradził swą kochankę. Usiłuje wyperswadować sobie, wytłumaczyć, że jest ona szkodliwą istotą dla społeczeństwa, że przyczyniła się do śmierci dziesiątek osób.

A jednak ból, jaki utkwił w jego sercu trwa i nie ustępuje.

Graba wchodzi do służbowego pokoju. Chce podzielić się z kimś ze swoich wrażeń. Nie chce jednak jeszcze mówić. Póki niema w mieszkaniu policji, nie jest pewien swego zwycięstwa. Wydaje mu się, że może jeszcze nadbiec Dillinger — chociaż jest dopiero trzecia w nocy, — że miss Nora zbudzi się przed przybyciem policji — chociaż wie dobrze, jako lekarz, że sen po zażyciu tego środka potrwa najmniej dwanaście godzin.

Jest niespokojny, strasznie niespokojny. Gdy wszedł do pokoju służbowego, dziewczęta przerwały rozmowę, jaką toczyły między sobą. Słyszły tylko: „ukryci gangsterzy”.

— Chcecie więc opuścić służbę u mnie? — pyta.

— Tak — odpowiadają nieśmiało.

— Musiałbyście tak, czy owak odejść stąd... ja... ja... dłużej tu nie będę mieszkać... Tak, ile się wam jeszcze należy?

Wyjmuje portfel i oblicza, ile jeszcze należy się dziewczętom. Służące dziwią się: co się stało? Czemu o tej porze wszedł do ich pokoju, czemu teraz wypłaca im pieniądze? Jakie tajemnicze rzeczy wydarzyły się o tej porze?

— Dziewczęta, bądźcie zupełnie spokojne, zaraz będzie niespodzianka...

— Co się stało, panie?

— Policja nadejdzie...

Służące przestraszyły się. Co? Policja? Może popełniono tu jakieś morderstwo. Słyszały jakiś strzał — może to mister Darlington zabił swą żonę? Może powinny stąd już uciec?

Widząc przerażenie, malujące się na twarzy dziewcząt, uspokaja je:

— Nie bójcie się... Policja nie przyjdzie ani do was, ani po was...

— Co się stało? — pytają gwałtownie, dziwiąc się, że ich pan z taką obojętnością mówi o przybyciu policji.

— Jutro dowiedziecie się o wszystkim — odparł i wyszedł z pokoju.

Nie może spocząć. Jest szalenie niespokojny. Czemu jeszcze niema policji?

Spojrzał na zegarek: dopiero minęło dziesięć minut. A jemu wydawało się, że godziny upływają.

Dalszy ciąg jutro.

Czytajcie

NOWEGO SPORTOWCA

Cena 10 groszy

Czytajcie

ŚWIAT PRZYGÓD

Tygodnik ilustrowany dla młodzieży

Cena 10 groszy

Śmiertelna walka 2 mężczyzn w obronie nagiej kobiety

Liczni przechodnie ulicy Wolności w Warszawie, zaalarmowani zostali przeraźliwymi krzykami. Jak się okazało krzyczała naga kobieta w oknie na 2-gim piętrze. Wzywała ratunku przeciwko komuś kto się nad nią znęcał w najokrutniejszy sposób, bijąc ją i kalecząc. Krzyki maltretowanej kobiety spowodowały, że nie tylko przechodnie, ale i sąsiedzi pospieszyli na pomoc.

Kobietą ową była Jadwiga Jakubczykowa, przyjaciółka Józefa Brudnego, siodlarza. W chwili gdy przechodnie i sąsiedzi zjawili się w progu mieszkania Brudnego, zobaczyli w oknie nagą Jakubczykową, zaś Brudny okładał ją pięściami i kaleczył nożem rymarskim.

Cale ciało Jakubczykowej było posiniaczone, ponadto miała na sobie liczne rany cięte i wybite dwa zęby.

Jeden z sąsiadów Leonard Hase rzucił się na ratunek bitej kobiety. Odebrał Brudnemu nóż i rzucił w kąt. Ale w tej samej chwili Brudny rzucił się nań i między dwoma męż-

czynami wywiązała się walka. Tarzając się po podłodze, obaj mężczyźni znaleźli się na klatce schodowej. Brudny

ugryzł Hasego w twarz, po czym chwycił za szyję, pragnąc go udusić.

Hase bronił się, ale siły go

opadły. Brudny byłby go zaду sił na śmierć, lecz Hase ostatkiem sił dobył rewolweru i leżąc na ziemi strzelił, trafiając

przeciwnika w udo. Wtedy uwolnił się z rąk dusiciela.

Nadeszła policja i wszczęła dochodzenie. Brudnego i Hasego odprowadzono do komisariatu. Obu ich opatrzył lekarz Pogotowia Ratunkowego. Brudnego przewieziono następnie do szpitala na Czyste, Hasego zatrzymano do dyspozycji sądziego śledczego.

Mąż zadreślał żony zazdrością

Pierwsza trula go, druga i trzecia zraniła, czwarta zabiła

Przed kilku dniami Józef Barber, kupiec żelastwem, został zabity w swym mieszkaniu w Milwaukee (Stany Zjednoczone Ameryki Półn.). Podczas snu zadano mu kilka ciosów nożem w skroń.

Zaalarmowana policja wykryła wkrótce zabójcę. Okazało się, że zabójstwa dokonała małżonka Barbera, Helena. Po ujęciu od razu przyznała się do winy. Wyjaśniła władzom, że działała w obronie koniecznej. Mąż zadreślał ją swą zazdrością i niejednokrotnie już groził, że ją zabije.

Następnie pani Barber opowiedziała, że poznała swego

męża przed 4 laty, zaraz po jego przybyciu do Milwaukee. Barber liczył wówczas 47 lat, a ona była o 12 lat młodsza od niego. Wkrótce pobrali się. Barber nie ukrywał wcale przed nią, że był już dwa razy żonaty.

— Z początku — opowiadała kobieta, zanosząc się łzami — byłam święcie przekonana, że Barber padł ofiarą swych poprzednich żon, kobiet bez serca.

Niestety, wkrótce zmieniłam zdanie. Zrozumiałam, jakie powody mogły skłonić tamte kobiety do żądania rozwodu. Nie miałam do nich żadnego żalu, a wręcz odwrotnie, odczuwałam dla nich litość, że tak długo mogły przebywać pod jednym dachem z tą bestją w ludzkim ciele. Chciałam je nawet odwieźć, ale mąż nigdy nie zdradził mi ich miejsca pobytu.

Dochodzenie policyjne stwierdziło, że zeznania nieśczęśliwej kobiety nie mijają się z prawdą, a poza tym ustaliło jeszcze kilka niezwykle sensacyjnych szczegółów. Okazało się, że Barber był trzy razy żonaty, a nie dwa, jak opowiadał swej ostatniej małżonce.

Po raz pierwszy ożenił się przed wojną z młodą, ładną dziewczyną, Betty Blain. Początkowo pożycie małżeńskie było bardzo szczęśliwe. Zaczęło się ono psuć z chwilą, gdy Barber urządził swej małżonce gwałtowne sceny zazdrości. Pewnego dnia Barber dostał silnych kurczy żołądkowych. Gdy bóle coraz bardziej się wzmacniały, wezwał lekarza. Ten stwierdził, że Barbera otruto arszenikiem.

Pani Barber zmiejsza przyznała się do winy. Otruła męża, ponieważ pożycie z nim zamieniało się dla niej w piekło. Postanowiła więc usunąć tego, który zatruwał jej życie.

Sąd wziął pod uwagę wszystkie okoliczności łagodzące i skazał małżonkę „numer jeden” na 3 lata więzienia. Barber zaś otrzymał rozwód.

Po raz drugi ożenił się on w roku 1920 z wdową, panią Mary Gordon. Małżonkowie

spędzili miodowe miesiące w Europie, na francuskiej Rivierze. Już tam zaczęła się psuć harmonia małżeńską. Barber pewnego dnia ogarnięty szaleńską zazdrością, nie powstrzymał się od urządzenia małżonce skandalu na ulicy. Mimo to małżonkowie wrócili razem do Ameryki i do roku 1923 przebywali pod jednym dachem. W tym roku Barberowi bardzo źle się powodziło. Nie wahał się żyć z oszczędności swej małżonki i nawet z jej funduszy utrzymywał kochankę. Pewnego dnia pani Barber przyłapała go na gorącym uczynku w mieszkaniu kochanki i oddała do niego 6 strzałów, raniąc go lekko.

Żona numer dwa została skazana na 7 lat więzienia, a Barber znów otrzymał rozwód. Rany szybko się zagoiły i wkrótce znów zapragnął wstąpić w

związki małżeńskie. W roku 1925 wreszcie urzeczywistnił to pragnienie. Ożenił się z byłą tancerką kabaretową Edith Hunter.

Trzecia jego małżonka była jeszcze nieśczęśliwsza od poprzednich. Po 18 miesiącach pełnych awantur, nieludzkiego poniżenia i bestjałskiego traktowania zrozpaczona kobieta postanowiła położyć kres takiemu życiu i z nożem w ręku rzuciła się na swego dręczyciela. Barber uszedł z życiem, a jego żona została osadzona w więzieniu, gdzie dostała zapalenia płuc i wkrótce zmarła.

Te wszystkie przejścia nie zniechęciły Barbera do pożycia małżeńskiego. Opuściwszy Nowy Jork i osiedliwszy się w Milwaukee, ożenił się po raz czwarty i ostatni, biorąc za żonę pannę Helenę Rubin, tę, która go zabiła.

Groźny pożar w Łodzi

w wykończalni i farbarni „Braci Geyer”

Wczoraj o godz. 19-ej wybuchł groźny pożar w wykończalni, farbarni i suszarni „Braci Geyer” przy ul. Zgierskiej 96 w Łodzi.

Pożar wybuchł w chwili, gdy w fabryce pracowało dwustu robotników. Zanim zdążyli oni opuścić mury fabryki, cały budynek stanął w płomieniach.

Na miejsce pożaru przyby-

ło 6 oddziałów straży pożarnej, które zajęły się ratowaniem robotników oraz zlokalizowaniem ognia. Jeden z robotników, 66-letni Józef Soćyński, który wyskoczył z płonącej fabryki, spadł na przejeżdżający samochód straży pożarnej, odnosząc ciężkie obrażenia.

Straty, spowodowane pożarem, przekraczają 100.000 zł. fabryka była ubezpieczona.

1.596 osób utraciło życie

5.000 domów parwały woły na Korei

TOKIO (PAT) Szkody, wyrządzone przez tajfun, który przeszedł 27 i 28 sierpnia nad południową Koreą, według oficjalnych danych mają katastrofalne rozmiary.

Podczas burzy utraciło życie 1.596 osób. Zaginęło bez wieści 1.056, rannych jest 2.045 osób.

Fale wezbranych wód porwały przeszło 5 tysięcy domów. Około 9 tys. domów zostało zburzonych. Uszkodzonych jest przeszło 41 tys. domostw, zalanych przez powódź, wywołaną ulewным deszczem 49 tysięcy. Zatonięło przeszło 2.700 łodzi rybackich.

Strajk górników angielskich

Jeden z dyrektorów więziony w kopalni

LONDYN (PAT). Zatarg w kopalniach węgla w Południowej Walii znacznie się zaostrzył.

W kopalni Bedwas 800 górników rozpoczęło strajk okupacyjny, zatrzymując w kopalni jednego z dyrektorów.

Organizacje górnicze zapowiedziały, że w razie nieuwzględnienia ich żądań, roz-

poczną się w poniedziałek strajk generalny, obejmujący 125.000 górników.

Strajk wybuchł na podłożu politycznym. Mianowicie górnicy domagają się całkowitej swobody należenia do tych, czy innych organizacji zawodowych, czemu kategorycznie nie sprzeciwiają się przedsiębiorcy.

W 15 godzin przez Atlantyk

Wspaniały wyczyn lotników amerykańskich

BERLIN (PAT). — Agencja Reutersa donosi o godz. 17-ej: Lotnicy transatlantycy Merrill i Richmann dokonali pierwszego lądowania w miejscowości Carmarthenshire w Walii.

Jak sądzą, chmury i złe pole widzenia spowodowały, że lotnicy zbłądzili i przypuszczali, że znajdują się w pobliżu Croydon.

Lądowanie odbyło się szczęśliwie. Obaj lotnicy są cali i zdrowi.

Samolot „Lady of Peace” przeleciał nad Atlantykiem z przeciętną szybkością 210 angielskich mil na godzinę. Przeleciał nad Atlantykiem został dokonany w ciągu 15 godzin.

Lotnicy stracili około godziny na znalezienie odpowiedniego miejsca do lądowania.

Chmury, które unosiły się na nieznacznej wysokości zmniejszały stale pole widzenia.

Kiedy samolot znajdował się na połowie drogi do Anglii na wysokości około tysiąca metrów, nagle z błyskawiczną szybkością zaczął opuszczać się nadół. Lotnicy z trudnością odzyskali nad nim kontrolę.

Krwawa rozprawa młodocianych

po zabawie strażackiej pod Piotrkowem

Onegdajszej nocy drogą do wsi Wiaderno gm. Gólesze powracał z zabawy strażackiej 15-letni Mikołaj Sęk jeden z młodszych uczestników libacji.

Na drodze dopadło do niego kilku wyrostków uzbrojonych w kamienie i sztachety i poczęli go bić. Nie mogąc stawiać liczonej bandzie skutecznego oporu, Sęk zwałił się ranny na ziemię, gdzie jednak napastnicy bili go dalej nie szczędząc mu ciężkich rązów. Wrzawa bijatyki spowodowała na miejsce starszych

mieszkańców okolicznych wsi i zaalarmowano policję.

Przy pomocy władz bezpieczeństwa udało się bójkę zlikwidować i ująć sprawców bardzo ciężkiego pobicia Mikołaja Sęka, którego w stanie groźnym odstawiono do szpitala w Tomaszowie.

Głównymi inspiratorami masakry okazali się dwaj bracia Stanisław Pełka liczący lat 17 i Władysław Pełka lat 15.

Obydwóch przytrzymało i odstawiono do dyspozycji władz sądowno-śledczych.

Stołeczne wytwórnie filmowe

pracują z rozmachem

We wszystkich wytwórniach i atelierach, wre gorączkowa praca. Przygotowują się filmy na nadchodzący sezon. Filmów będzie dużo, gdyż nowe studio, wybudowane na terenie Doliny Szwajcarskiej, a posiadające dwie hale, które umożliwią nakręcenie filmu w niespełna dwa tygodnie (dotychczas przeciętny czas realizacji filmu wynosił około 5 tygodni) — pozwoli na ogromne wzmoczenie produkcji. Ale czy jakosć tej produkcji będzie na poziomie — przekonamy się w swoim czasie.

Jednym z pierwszych obrazów, jaki wejdzie na ekran będzie prawdopodobnie „Tajemnica panny Brinx”, o którym wspomnieliśmy już w naszej kronice. Film ten jest już całkowicie ukończony przez 3-ch realizatorów i czeka na sezon.

W tym samym prawdopodobnie czasie wejdzie na ekran film p. t. „Mały Marynarz”, również zrealizowany przez 3-ch reżyserów (polska produkcja filmowa widać ma pod tym względem swoją „serijność”): Toma, Przybylskiego i Łowicza. Film ten budzi szczególne zainteresowanie, zwłaszcza sfer filmowych, z uwagi na to, że był kilkakrotnie przerabiany, a obsada — wielokrotnie zmieniana. Zobaczymy, co z tego wyszło.

Również ukończony jest film wytwórni „Varsovia” p. t. „Fredek uszczęśliwia świat”, w którym główne role grają: Karolina Lubieńska, Alina Żeliska, Loda Halama, Józef Kondrat, Jerzy Czapliski, Józef Orwid i inni. Reżyseruje Zbigniew Ziemiński.

Na ukończeniu jest „Trędowata”, w której rolę główną gra Elżbieta Barszczewska. Film reżyseruje Juliusz Gardan.

W której rolę główną gra Elżbieta Barszczewska. Film reżyseruje Juliusz Gardan.

Za kilka dni rozpoczyna wytwórnia „Blok-Muzafilm” realizację pierwszego filmu tegorocznej produkcji. Będzie to wesoła, niefrasobliwa komedia muzyczna p. t. „Mecz miłości”, w reżyserji Mieczysława Krawicza. Rolę główną kobiecą wykoną Jadwiga Smolarska, która już od kilku tygodni przygotowuje się do tej pracy, szykując wspaniałe tualety i... Ale to niespodzianka dla tych, co przyjdą film ten obejrzyć. Partnerem Smolarskiej będzie Zabużyński, a pozostałe role wykonają: Michał Znicz, Stanisław Sierański, Jerzy Liedtke i inni. Premiera zapowiedziana jest na wrzesień w kinie „Apollo”.

Wytwórnia „Feniks” już w niedalekiej przyszłości przystępuje do realizacji komedji p. t. „Ada — to nie wypada”, w którym rolę główną wykoną Loda Niemirzanka. Reżyseruje film Konrad Tom, który jest równocześnie autorem scenariusza. Niezależnie od tego wytwórnia ta zapowiada następny film, w którym wystąpią: Szczepko, Tońko i pan Stronć. Główna rola kobieca jeszcze nie jest obsadzona.

Bodo również rozpoczął przygotowania do realizacji komedji muzycznej p. t. „Dwa dni w raj”, w którym wystąpią obok Bodo: Fertner, i Sierański i inni. Rola kobieca jeszcze nie obsadzona.

Wytwórnia „Rex-film” również niebawem przystąpi do realizacji drugiego tegorocznego filmu z Adolfem Dymszą w roli głównej.

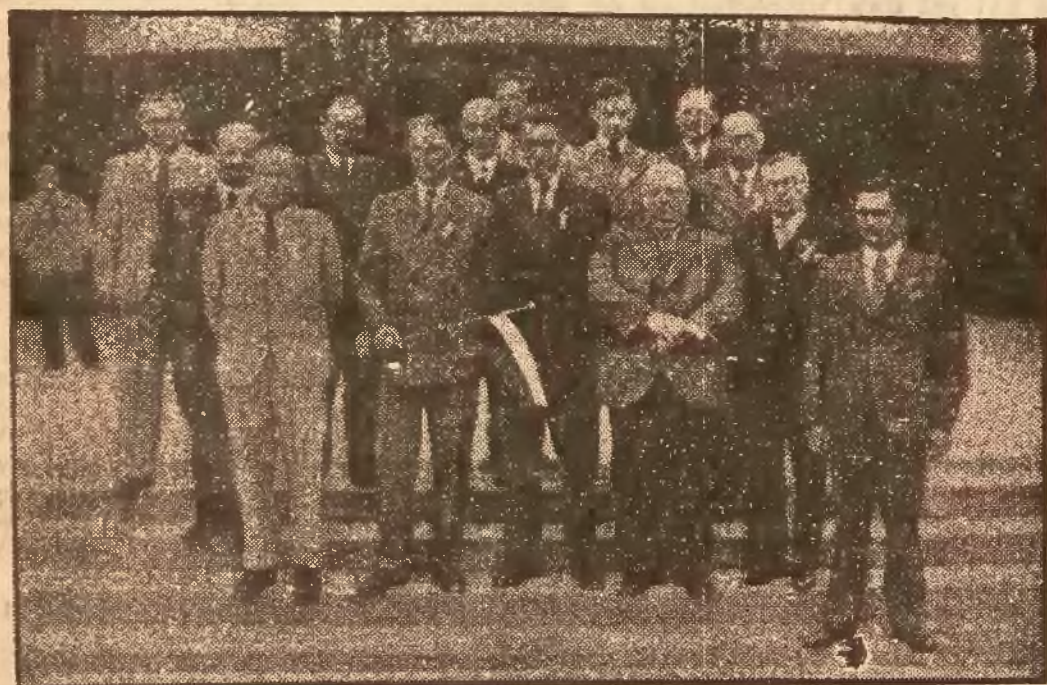

Mussolini obserwuje akcję samochodów gąsienicowych podczas ostatnich manewrów włoskich.

Prezydium Kongresu Fidac'u przed grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Węgierski zespół, który zdobył złoty medal podczas Olimpiady Szachowej.

Uroczyste kopanie fundamentów pod przyszłą wystawę światową w San Francisco.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Niemcy przysyłają najsilniejszą drużynę

Reprezentacja piłkarska Rzeszy na mecz z Polską jest już znana. Z wyznaczeniem jej miał Związek niemiecki dużo kłopotu, gdyż w przeddzień meczu z Polską, 12 września odbywa się w Norymberdze przed kanclerzem Hitlerem z okazji „Dnia Partii” mecz pokazowy Fortuna (Dusseldorf) — IFK Norymberga i z obu tych klubów nie należało w zasadzie brać graczy. Jednak zwyciężyło w tym wypadku poczucie ważności meczu z Polską i z pośród graczy tych wy-

znaczono obrońcę Janesa i prawego pomocnika Mehla, co świadczy najlepiej o wadze jaką Niemcy przykładają do meczu z Polską.

W ataku nie gra lewoskrzydłowy Fath wskutek kontuzji, zastąpi go młody Gunther. Zrezygnowano też ze słynnego Sifflinga. Kierownicy piłkarstwa niemieckiego uznali, że system gry tego zawodnika wymaga, by znajdował się on w pełni formy fizycznej. Ponieważ w obecnej chwili tak nie jest, zrezygnowano z niego i wyznaczono Gauchla, jednego z najmłodszych graczy i największych nadziei piłkarstwa niemieckiego.

Wszyscy inni gracze są Polakom dobrze znani. Skład jest następujący: Buhloh, Janes, Munzenberg, Mehl, Sold, Kitzinger, Lehnert, Gauchel, Hohman, Lenz, Guenther.

Kłaska Cramma w Wenecji

Na turnieju tenisowym w Lido odbyły się w czwartek ćwierć finały. Pierwsza rakietą Niemiec Cramm, występujący po raz pierwszy po niedawno przybyciu chorobie, został niespodziewanie łatwo wyeliminowany przez Szwajcara Elmera 6:3, 3:6, 1:6.

Gramy z Belgią i Węgrami w lekkoatletyce

Na czwartkowym posiedzeniu komisji sportowej Polskiego Związku Lekkoatletycznego omówione zostały szczegóły międzynarodowej imprezy lekkoatletycznej, organizowanej przez Polski Związek Lekkoatletyczny w porozumieniu ze Związkiem Propagandy Turystycznej m. st. Warszawy w dniach 19 i 20 b. m.

Na dnie te przybywają do Warszawy reprezentacje lekkoatletyczne Węgier i Belgii dla rozegrania rewanżowych meczów międzypaństwowych z Polską.

Początkowo projektowano urządzenie nie trójmecz Polska — Belgia — Węgry, ale ze względu na rozgrywane w meczach Polska — Belgia i Polska — Węgry nagrody honorowe przechodnie zdecydowano nie liczyć

punktacji w trójmecz, a punktować oddzielnie mecze Polska — Belgia i Polska — Węgry. Oczywiście start wszystkich trzech drużyn będzie wspólny. PZLA otrzymał już zgodę od związków belgijskiego i węgierskiego na rozegranie tych spotkań, przyczem barw węgierskich będzie broniło 22 zawodników, a barw belgijskich 20 zawodników.

W ramach zawodów projektowane jest urządzenie paru konkurencji kobiecych z udziałem zawodniczek polskich z Walasiewiczówną i Wajsówną na czele. P. Z. L. A. stara się również o przyjazd do Warszawy mistrzyni olimpijskiej w skoku wzwyż Węgierki Csak.

Skład drużyny polskiej na mecz z Belgią i Węgrami

Skład drużyny polskiej na mecze lekkoatletyczne Polska — Belgia i Polska — Węgry ustalony zostanie ostatecznie w dniu 14 września. Obecnie komisja sportowa P. Z. L. A. zwróciła się do związków okręgowych klubów i zawodników z apelem o przeprowadzenie jak najpilniejszego treningu oraz z prośbą o zawiadomienie w ciągu przyszłego tygodnia czy zawodnicy będą mogli wziąć udział w zawodach i czy sprawy ewent. choroby, kontuzji lub braku urlopów nie stoją na przeszkodzie.

Pod uwagę brani są zawodnicy następujący:
100 mtr. — Trojanowski, Tęsiorowski, Zasłona, Łopuszyński,
200 mtr. — Trojanowski, Tęsiorowski, Zasłona, Łopuszyński, Kozłicki,
400 mtr. — Biniakowski, Śliwak, Kozłicki, Szeffler, Gąsowski,
800 mtr. — Kucharski, Gąsowski, Maszewski, Janowski, Majewski,

1500 mtr. — Kucharski, Noji, Orłowski, Janowski, Skowroński,
5000 mtr. — Noji, Gwóźdź, Wirkus, Duplicki, Bodal, Stokłoszyński,
110 płotki — Niemiec, Haspel, Twardowski, Wieczorek, Pajsker,
400 m. płotki — Maszewski, Kostrzewski, Hanke, Gąsowski, Niemiec.

Skok w dal — Pławczyk, Hofman, Nowak, Luckhaus, Hanke, Szczerbicki.
Skok wzwyż — Pławczyk, Hofman, Chmiel, Kalinowski, Gierutto, Niemiec.

Skok o tyczce — Sznajder, Morawczyk, Klemczak, Zakrzewski, Kluk.
Kula — Gierutto, Siedlecki, Fiedoruk, Tilgner, Pabis,
Dysk — Gierutto, Siedlecki, Fiedoruk, Tilgner.
Oszczep — Lokajski, Turczyk, F. Mikrut, Wojtkiewicz.

Start Walasiewiczówny odwołany

Fiński Związek Lekkoatletyczny powiadomił w dniu wczorajszym Zarząd PZLA, że projektowane międzynarodowe zawody w Finlandji z udziałem Walasiewiczówny zostały odwołane.

Wobec powyższego Walasiewiczówna do Finlandji nie jedzie.

Znowu nieszczęśliwe wyniki polskich kolarzy w Rumunji

Piąty etap biegu kolarskiego dookoła Rumunji wygrał francuz Gallien. Polacy zajęli dalekie miejsca mianowicie Daniel 17-te a Duda 19-te.

W ogólnej klasyfikacji Polacy znajdują się równie w drugiej dziesiątce zawodników.

List przeciw zawieszeniu Heljasza

Jak się dowiadujemy, zarząd KS. Warta wystosował do zarządu PZLA, obszerny list, w którym protestuje przeciwko zawieszeniu Heljasza.

Zarząd Warty domaga się wyczerpujących wyjaśnień i motywów zawieszenia. Od losów protestu Warta uzależnia udział swoich lekkoatletów w nadchodzących mistrzostwach Polski.

Czytajcie „Życie Kobiety”,
CENA 20 GROSZY

Na krakowskim bruku...

Z mieszkania pielęgnarek Ubezpieczalni Społecznej, przy ul. Prądnickiej, skradziono na szkodę Zofji Kubik, kwotę 45 zł., zaś na szkodę Anny Pazdro, kwotę 40 zł.

* * *

Stefania Wałek, lat 24, służąca u Marjana Rudzkiego, zam. przy ul. Potockiego 5, podjęła od listonosza kwotę 50 zł., prześlana jej pracodawcy i zbiegła z pieniędzmi.

* * *

Żurek Józef, lat 18, Żbik Józef, lat 20 i Padras Henryk, lat 19, wszyscy bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania, zostali zatrzymani przez organa P. P. na gorącym uczynku kradzieży wódek i artykułów spożywczych wartości 550 zł. z restauracji Jana Wojtasika, przy ul. Siennej 10. Łup odebrano i zwrócono poszkodowanemu.

Gelser Ludwik, lat 20, zam. przy ul. Kalwaryjskiej 19, został zatrzymany przez policję, za kradzież 220 zł. gotówką i zegarka na szkodę Henryka Galszkiewicza, emeryta, przy ul. Konopnickiej 7. Zegarek odebrano.

Karnisze stylowe
do firanek w wielkim wyborze

Oprawa obrazów
gobelinów, oraz

lustra szlifowane
wykonuje najtaniej

KLIPSTEIN
KRAKÓW, DIETLA 87.
(róg Starowińskiej)
Telefon Nr. 176-45.

Rewja Małej Orkiestry Polskiego Radja

Na otwartej obecnie w Warszawie wielkiej Wystawie Radjowej odbywają się codziennie występy artystów, zaproszonych przez Polskie Radio, występy, które nie tylko słyszane są przez radiosłuchaczy, lecz również widziane przez znajdującą się na Wystawie publiczność. W koncertach tych nie zabraknie zespołu Małej Orkiestry Polskiego Radja, która wystąpi kilkakrotnie i to nie tylko jako zespół.

Rewja Małej Orkiestry, która odbędzie się w sobotę 5 IX. o godz. 19 zaprezentuje najszerzej publiczności i każdego artystę z osobna. Przedefilują przed nami w ten sposób najrozmaitsze instrumenty jak skrzypce, wiolonczela, obój, klarnet, flet, trąbka, puzon i te niezmiennie dla muzyki tanecznej ważne saksofony, ksylofony, wibrafony i t. d. W ten sposób zapoznają się radiosłuchacze z poszczególnymi artystami i rodzajem instrumentów wchodzących w skład ulubionego zespołu.

Z Teatru „Bagatela”

Dziś w sobotę 5 bm. nadal jest w „Bagateli” grana prześliczna rewja p. t. „Brunetki czy blondynki” która cieszy się ogromnym powodzeniem. W programie wyróżnia się ciekawa po raz pierwszy w Krakowie zainscenizowana pantomina taneczno-gwizdana w wykonaniu braci Wyględowskich, arcydopiętne skecze z Nowowiejskim Gronowskim, Dwornickim oraz solowe piosenki Gilewskiej i Halmirskiej. Całość na bardzo wysokim poziomie, daje widzowi moc zadowolenia.

KRONIKA KRAKOWA

Kryminalne sprawy rysownika w Krakowie

Policja krakowska aresztowała wczoraj Nędzowskiego Tadeusza lat 53, rysownika, zamieszkałego w Bronowicach, który dokonał licznych kradzieży ze sklepów spożywczych na terenie Krakowa.

Nędzowski dokonywał kradzieży w ten sposób, że kupowa-

wał w upatrzonym sklepie przez kilka dni różne drobiazgi, aby wyrobić u kupców przekonanie, że mieszka w pobliżu. Następnie żądał pewnego dnia większej ilości towaru. Gdy kupiec układał żądane artykuły spożywcze na ladzie, Nędzowski chował mniejsze paczki do kieszeni, poczem opuszczał sklep mówiąc, że wróci za chwilę z walizką i nie pokazywał się więcej. Przedstawiał się jako emerytowany urzędnik, lub jako inżynier.

Skradzione towary starał się sprzedać w innych sklepach.

Proces szajki złodziejskiej w Krakowie

Na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym karnym w Krakowie zasiadli Józef Kuciel, fryzjer, zamieszkały przy ul. Racławickiej 15, Józef Urbański, zamieszkały przy ul. Wita Stwos-

za 20, Mieczysław Piegza, pomocnik stolarski oraz Stanisław Jędrasik, murarz, zamieszkały przy ul. Jakóba 11, wszyscy pod zarzutem dokonania kradzieży. Jak wynika z aktu oskarżenia

dnia 15 kwietnia b. r. włamali się wyżej wymienieni oskarżeni do składu firmy „Metalskup”, przy ul. Krakowskiej i skradli kilkadziesiąt kg. cyny angielskiej wartości 1.200 zł.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd ogłosił wyrok na mocy którego każdy z oskarżonych skazany został na półtora roku więzienia oraz na 50 zł. grzywny z zamianą w razie niezapłacenia na 5 dni aresztu. Nadto osk. Kuciel i Jędraszek skazani zostali na oddanie do zakładu dla niepoprawnych po odbyciu powyższej kary.

„FOTO-STYL”

Zakład Artystyczno-Fotograficzny

KRAKÓW, GRODZKA 44

Wykonuje po najniższych cenach zdjęcia portretowe, grupowe oraz do legitymacji.

Wykonanie szybkie i staranne.

Dramat rodzinny przy ulicy św. Gertrudy

Helena Sewerniak, zamieszkała przy ul. św. Gertrudy 27 w Krakowie, usiłowała wczoraj popełnić samobójstwo przez przecięcie żył u obu rąk.

Lekarz Pogotowia Ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł desperatkę do szpitala św. Łazarza. Powodem samobójstwa była

wiadomość o popełnieniu samobójstwa przez jej syna Adama, który dnia 30 ub. mies. utopił się w Wiśle.

Wyrok na kolejarzy i masarzy w sądzie krak.

W dniu wczorajszym zapadł w sądzie karnym w Krakowie wyrok w tak zwanej sprawie kolejarzy, którzy systematycznie kradli z magazynów stoninę, kiełbasy itp. które sprzedali masarzom.

Na mocy tego wyroku Jan Kałuża został skazany na półtora roku więzienia, którą to karę na podstawie amnestji zniżono do 9-ciu miesięcy więzienia.

Franciszek Ziolkowski skazany został na 8 miesięcy więzienia oraz na 100 zł. grzywny; na mocy amnestji karę tę zniżono do 4 miesięcy, jak i darowano grzywnę 100 zł.

Franciszek Chorabik skazany został na 6 mies. więzienia oraz 100 zł. grzywny; karę tę w całości darowano.

Józef Sporysz skazany został

na 6 mies. więzienia oraz 100 zł. grzywny; jemu również karę w całości darowano.

Władysław Stymbak i Błażej Grubecki zostali skazani każdy na 2 miesiące aresztu; i również im darowano karę.

W końcu Jan Klimczak został

uwolniony od winy i kary.

Kałuża, Ziolkowski oraz Chorabik nie zostali skazani za przestępstwa urzędnicze, gdyż Sąd przyjął, że robotnicy kolejowi są jakby posłańcami w stosunku do nich odnośnego przepisu nie można zastosować.

OWŁOSIENIE

na rękach, nogach, pod pachami usuwa skutecznie

Razol dla Pań

Paczka Zł. 1.50

Schönwald, Kraków, Dietla 51

Bezpłatny pokaz usuwania włosów we firmie.

Prospekty na żądanie.

LUSTRA

wszelkiego rodzaju wykonuje najtaniej

ZAKŁAD SZKLARSKI

S. FINKELSTEIN

Kraków, św. Krzyża 3

Telefon Nr. 129-03

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące — po cenach konkurencyjnych.

LUSTERKA
do torebek

Odnawia stare lustra

Przed przybyciem Delegatów FIDACu do Krakowa

Zarząd Federacji P. Z. O. O. wzywa wszystkie organizacje wchodzące w skład Federacji P. Z. O. O. w Krakowie, aby celem uczestniczenia w uroczystym powitaniu Delegatów na XVII. Kongres FIDACu przez Zarząd miejski zjawili się gremialnie w niedzielę 6 września b. r. punktualnie o godz. 10 rano pod Barbakanem, zajmując miejsca w dwóch szpalerach na przestrzeni od Bramy Florjańskiej do Barbakanu.

Samobójstwo na Plantach

Izak Likura, zamieszkały w Warszawie, usiłował wczoraj na plantach w Krakowie, popełnić samobójstwo, przez wypicie jodyny.

Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł desperata do szpitala św. Łazarza.

DRUKI

WSZELKIEGO RODZAJU
jak czasopisma, broszury, prospekty, afisze, ulotki i t. d. wykonuje solidnie szybko i tanio

Drukarnia „Monopol”

Kraków, ul. Na Gródka 2
Telefon 173-02.

Zamiast zabawy weselnej — śmierć

Na Wołyniu wśród miejscowej ludności istnieje zwyczaj, że po dobrym poczęstunku następuje kawalerska jazda do ślubu i z powrotem. Do tych weselnych wyścigów dobiera się zawczasu najlepsze konie.

Podczas takiej jazdy we wsi Kniakinie pow. łuckiego jedna furmanka z orszaku weselnego przewróciła się do rowu i leżąc na ziemi Trofimczuk Anasztazje, która wypadła z wozu najechała następną furmanką, przyczem tak nieszczęśliwie, że Trofimczuk, wskutek poniesionych obrażeń, w kilka godzin po wypadku zakończyła życie.

Kto jest pewny, że nigdy nie będzie potrzebował pomocy Pogotowia Ratunkowego niech odmówi datku!

Trup na szynach kolejowych

Na szlaku kolejowym Brzsków — Siedlce na torze między szynami znaleziono zmasakrowane zwłoki nieznanego mężczyzny lat około 55.

Przyczyny wypadku narazie nie ustalono, gdyż przy zwłokach nie znaleziono żadnych dokumentów.

Lotem podróżujemy:

najbardziej komfortowo
najszybciej,
tanio,
i codziennie!

DRUKI

wszelkiego rodzaju
jak czasopisma, broszury, prospekty,
afisze, ulotki, oraz druki handlowe
wykonuje solidnie
szybko i tanio

DRUKARNIA MONOPOL

Kraków, Na Gródku 2. Tel. 173-02

Wrzesień

5

Sobota
Wawrzyńca

Z Teatru im. J. Słowackiego

„Kibic”.

KINA

Adria: Film plastyczny oraz „Krwawe perły”.
Apollo: „Mały buntownik”.
Atlantic: „Mały król” oraz „Straszny dwór”.
Bagatela: „Dziewczę z Budapesztu” i rewja „Brunetki czy blondynki”.
Dom Zolotera: „Imperatorowa”.
Premier: „Nie zapomnij o mnie”.
Stalla: „Panienka z poste restante”.
Swit: „Tajemnica panny Brinx”.
Teatr: „New-York—San-Francisco”.
Ufocha: „Diaky”.
Wanda: „Błękitna parada”.
Zorza: „Dzień wielkiej przygody”.

Radio krakowskie

Godz. 7.30 Program na dzień bież.,
7.35 Kilka informacji, 7.40 Muzyka
z płyt, 14.30 Radosne rytmy (płyty),
15.30 Wiadomości gospodarcze, 17.00
Najnowsze nagrania płytowe, 18.00 Po-
gadanka aktualna, 18.10 Chwilka spo-
łeczna, 18.15 Jazz na dwa fortepiany,
18.40 Koncert reklamowy, 23.15 Muzy-
ka z płyt.

Nocny dyżur aptek

Apteka pod Białym Orłem Rynek A
—B 45, Łobzowska 6, pod św. Kingą
Grzegorzewska 9, pod Złotym Lwem
Długa 4, pod Murzynem Krakowska
19.

Podgórze: Apteka pod Opatrznością
Brodzińskiego 1.

Ujęcie mordercy krawca z ulicy Florjańskiej

W wyniku dochodzeń ustalono okoliczności, towarzyszące tajemniczej zbrodni, popełnionej w nocy z poniedziałku na wtorek pod mostem na ul. Lubicz.

Ustalono tożsamość osoby zabitego. Jest nim Jan Jakubik, właściciel pracowni krawieckiej przy ul. Florjańskiej 26.

Jakubik został w pobliżu restauracji, zwanej w gwarze szumowin krakowskich „mordownią” — okradziony. Zginęło mu 5 zł, a ponieważ zauważył kto zabrał mu pieniądze, powiadomił o kradzieży pełniącego w pobliżu

służbę posterunkowego, wskazując na sprawcę.

Gdy posterunkowy zamierzał przytrzymać wskazanego osobnika, ten rzucił się do ucieczki i wreszcie zginął scigającemu go posterunkowemu w cieniach nocnych.

Posterunkowy zrezygnowawszy z dalszego pościgu i za opryskiem, powrócił w pobliżu mostu i tu zastał nielicznych początkowo przechodniów, zgromadzonych nad martwym już Jakubikiem. W ten sposób towarzysze zbiegłego złodzieja zemścili

się na Jakubiku za wezwanie pomocy policji.

W ręce policji wpadli sprawcy zabójstwa, którymi są: Herman Felcer, lat 27, białoskórnik, zamieszkały przy ul. Kącik L. 2, Józef Bilik, handlowiec, lat 23, zam. przy ul. Przegon L. 12 i „dama” z półświatka Eugenia Gejcówna, zam. przy ul. Józefitów L. 18.

Zbrodnię trójkę odstawiono do więzienia. Za złodziejem, który okradł Jakubika prowadzony jest w dalszym ciągu pościg.

Nowy rok szkolny bieży

Z dniem 3 września powróciła młodzież do Krakowa. Otworzyły się podwoje wszystkich szkół średnich i znowu załadowały się sale szkolne.

Znana powszechnie Szkoła Hotelarska w Krakowie rozpoczęła nowy rok szkolny nabożeństwem, odprawionem w kościele O. O. Karmelitów.

Biejący rok szkolny jest dla tej uczelni łaskaw. Szkoła posiada wszelkie warunki rozwoju, bowiem została przeniesiona do specjalnego obszernego lokalu, mieszczącego się przy ul. Czarnowiejskiej.

Zaznaczyć również należy, iż żadnych zmian nie było ani programowych ani personalnych, oraz, że Zarząd Krakowski Gazowni Miejskiej przyznał nadal Szkole Hotelarskiej możliwość czterokrotnego tygodniowo bezpłatnego gotowania na gazie w sklepie Gazowni Miejskiej przy pl. Szczepańskim Nr. 1.

Ten hojny dar Zarządu Gazowni Miejskiej w Krakowie będzie należycie zrozumiany i oceniany przez przyszłych hotelarzy.

Nie też dziwnego, że napływ słuchaczy do Szkoły Hotelarskiej w Krakowie jest liczny.

12-let. chłopiec heroldem bandy włamywaczy

Policja wileńska zlikwidowała szajkę młodocianych złodziei, na czele której stał 12-letni A. Minkiewicz.

Mieli oni swoją kryjówkę w starym wagonie na stacji kolejowej, gdzie przechowywali również rzeczy pochodzące z kradzieży.

Chłopca do posyłek

z własnym rowerem poszukuje Admin. Ostatnich Wiadomości Krakowskich.

Czy zaprenumerowałeś już

najpopularniejszy i najtańszy dziennik krakowski

Ostatnie Wiadomości Krakowskie

Jeśli nie - uczyn to natychmiast

Prenumerata miesięczna wynosi

Zł. 1.50 z odbiorą w administracji

Zł. 1.95 z odnośnieniem do domu

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Na Gródku 2 — Telefon 173-02

Zamach morderczy na komendanta Policji Państw.

Komendant posterunku P. P. w Synowódzku Wyżnem starszy przod. Szczudłowski otrzymał onegdaj list anonimowy w języku ukraińskim nadany w Synowódzku, w którym autor grozi mu zabójstwem, o ile nie zmieni swego stosunku do spraw ukraińskich.(!)

W związku z tem przytrzyma-
no pewnego młodego działacza
nacionalistycznego, co do które-

go zachodzi silne podejrzenie
autorstwa tego listu. List odda-
no do badania grafologicznego.

Zniżka do kin: „Atlantic”, „Adria”, „Capitol”,
„Swit” lub „Bagatela”
dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Ważna tylko w dniu 5 września 1936 r.

„SŁOMIANY W DOWIEC”

— Ja sama też się dziwię. Ale cóż?... Jesteśmy zbyt uległe, gdy kochamy i nie staramy się przeciwstawić egoizmowi mężczyzny. Ufałam, wierzyłam... Zapewniał mnie, że nie będzie żadnych następstw, że i jemu tak samo na tem zależy... A dziś?... Dziś załamuje on ręce i prosi: „Czyni wszystko, aby do tego nie dopuścić”. Byłam już u lekarza i akuszerki. Radziłam się osób doświadczonych. Przyjmo-
wałam wskazówki od każdej kobiety, która mi jej tylko udzielić chciała. Zapewniał mnie, że niektóre z tych środków pomogą niezawodnie i że już niejedną uratowały. Mnie jednak za-
biegi te nie przyniosły żadnego skutku.

Wyjadę i poddam się niedozwolonej operacji. Uczyniłabym to wcześniej, lecz brak mi środ-

ków do tego. Ani ja, ani mój narzeczony nie posiadamy dostatecznej gotówki. A taka operacja kosztuje. O, na takich sprawach lubią zarabiać słono zarówno lekarze, jak i akuszerki. Pożyczam też u wszystkich znajomych pieniądze, a gdy zbiorę tyle, ile mi potrzeba, wyjadę natychmiast na prowincję. Narzeczony mój spieniężył już złoty zegarek, papierosnicę i pierścienek, ale niewiele za to otrzymał. A teraz nowy kłopot. Czy będzie pani aby mogła mnie zastąpić w aptece? Może pani przeliczyła się.

— Będę szczęśliwa, jeżeli uniknę tego wszystkiego, co pani przeżywa. Ale zbyt ostrożności w tej sprawie, nie może za-
szkodzić. Niechże więc pani panno Ireno da mi wskazówki. Może należeć będę do tych ko-

bię, którym niewinne środki pomagają. W każdym razie zastąpię panią do jej powrotu i niechże pani nie kłopotuje się, że może utracić posadę.

— Dziękuję pani z całego serca. Postaram się pani pomóc. Wszystkie zabiegi, które czyniłam, powtórzę pani. Może szczęście będzie jej bardziej sprzyjało.

Janina, przepisana kurację przeprowadziła z ogromną skrupulatnością. Była po niej wyczerpana do ostateczności. Jednakże bez rezultatu...

Tymczasem Irena zdołała już zebrać potrzebne jej pieniądze i szykowała się do wyjazdu. Obie niewiasty pożegnały się czule.

— Niechże się kochana pani nie martwi, gdyby pani nie była w porządku do czasu, gdy wró-

ci, będzie pani mogła również skorzystać z usług tej samej akuszerki.

Po wyjeździe Ireny, Janina nie miała już tyle wolnego czasu co poprzednio. Do 7-ej była zajęta w aptece, a wieczorami prowadziła praktyki swej poprzedniczki. Przekonała się jednak, że nie posiada więcej szczęścia od swej współlokalki. Któregoś dnia postanowiła udać się do akuszerki. Z biciem serca i ogromnem upokorzeniem wkroczyła w jej progę. Po zbadaniu Janiny, zapytała:

— Czy starała się pani już stracić?

— Owszem. Czyniłam wszystko. Bez skutku.

— A więc czego się pani u mnie spodziewa? — powiedziała dość ostro.

— Sądziłam, że pani mi po-

może...

— O, to źle pani sądziła! — Jakto? Więc pani mi odmawia? Wszak wiem, że praktykuje się sztuczne poronienia.

— W takim razie powiem pani, że przyszła pod niewłaściwy adres. Ja takich spraw nie mam na sumieniu. Mojem zajęciem jest odbieranie żywych dzieci.

— Nie chce mi pani pomóc?

— Nie chcę? Któż to mówi że nie chcę. Nawet bardzo bym chciała. Ale niech pani postara się o świadectwo lekarskie, że zabieg jest konieczny, no i o podpis męża, że zgadza się na tę operację.

— Skądże mam wziąć takie go lekarza. A jeśli mi odmówi?

— To już pani rzecz.

Ciąg dalszy nastąpi.